

V Bruseli 29. mája 2019
(OR. en)

8577/19

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0228(COD)**

CODEC 953
TRANS 286
FIN 301
CADREFIN 210
POLGEN 81
REGIO 87
ENER 241
TELECOM 189
COMPET 347
MI 378
ECO 51
IA 137
PE 206

INFORMAČNÁ POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení Nástroja na prepájanie Európy, ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014 – výsledok prvého čítania v Európskom parlamente (Štrasburg 15. – 18. apríla 2019)

I. ÚVOD

Spravodajcovia Henna VIRKKUNENOVÁ (ELS, FI), Marian-Jean MARINESCU (ELS, RO) a Pavel TELIČKA (ALDE, CZ) predložili v mene Výboru pre priemysel, výskum a energetiku a Výboru pre dopravu a cestovný ruch správu k návrhu nariadenia. Správa obsahovala jeden pozmeňujúci návrh (pozmeňujúci návrh č. 108) k návrhu.

II. HLASOVANIE

Plénum hlasovaním 17. apríla 2019 prijalo pozmeňujúci návrh č. 108 k návrhu nariadenia.

Takto zmenený návrh Komisie predstavuje pozíciu Parlamentu v prvom čítaní, ktorá sa nachádza v jeho legislatívnom uznesení uvedenom v prílohe k tejto poznámke¹.

Časti znenia uvedené v prílohe, ktoré nie sú zvýraznené šedou, v zásade s miernymi nezrovnalosťami zodpovedajú spoločnému výkladu, ktorý sa dosiahol 7. marca 2019 na poslednom trialógu 8. volebného obdobia (2014 – 2019). Uvedené nezrovnalosti sa majú odstrániť predtým, ako Rada prijme svoju pozíciu, keď sa dosiahne dohoda o celom znení.

¹ V pozícii Parlamentu uvedenej v legislatívnom uznesení sú vyznačené zmeny oproti návrhu Komisie zavedené pozmeňujúcimi návrhmi. Doplnenia oproti zneniu Komisie sú zvýraznené *tučnou kurzívou*. Znak „■“ označuje vypustený text.

Nástroj na prepájanie Európy *I**

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. apríla 2019 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy a zrušujú sa nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014 (COM(2018)0438 – C8-0255/2018 – 2018/0228(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2018)0438),
- so zreteľom na článok 294 ods. 2 a články 172 a 194 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C8-0255/2018),
- so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 19. septembra 2018¹,
- so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 10. októbra 2018²,
- so zreteľom na list svojho predsedu adresovaný predsedom výborov z 25. januára 2019, v ktorom opisuje prístup Európskeho parlamentu k sektorovým programom v rámci viacročného finančného rámca (VFR) na obdobie po roku 2020,
- so zreteľom na list Rady predsedovi Európskeho parlamentu z 1. apríla 2019 potvrdzujúci spoločnú dohodu dosiahnutú medzi spoluzákonnodarcami počas rokovaní,
- so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na spoločné schôdze Výboru pre priemysel, výskum a energetiku a Výboru pre dopravu a cestovný ruch podľa článku 55 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre priemysel, výskum a energetiku a Výboru pre dopravu a cestovný ruch a stanoviská Výboru pre zahraničné veci, Výboru pre rozpočet, Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a Výboru pre regionálny rozvoj (A8-0409/2018),

1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní³;

¹ Ú. v. EÚ C 440, 6.12.2018, s. 191.

² Ú. v. EÚ C 461, 21.12.2018, s. 173.

³ Táto pozícia nahrádza pozmeňujúce návrhy prijaté 12. decembra 2018 (Prijaté texty, P8_TA(2018)0517).

2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
3. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 17. apríla 2019 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/..., ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy a zrušujú sa nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej články 172 a 194,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom³,

keďže:

- (1) Na dosiahnutie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a podnecovanie tvorby pracovných miest **a na dodržiavanie dlhodobých záväzkov v oblasti dekarbonizácie** Únia potrebuje modernú, **multimodálnu** a vysoko výkonnú infraštruktúru slúžiacu na prepojenie a integráciu Únie a všetkých jej regiónov **vrátane odľahлых, najvzdialenejších, ostrovných, okrajových, horských a riedko osídlených regiónov** v sektoroch dopravy, **digitalizácie** a energetiky. Tieto prepojenia by mali zlepšiť slobodný pohyb osôb, tovaru, kapitálu a služieb. Transeurópske siete by mali uľahčiť cezhraničné prepojenia, podporiť väčšiu hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a prispieť ku konkurencieschopnejšiemu **a udržateľnejšiemu** sociálno-trhovému hospodárstvu a k boju proti zmene klímy.

¹ Ú. v. EÚ C 440, 6.12.2018, s. 191.

² Ú. v. EÚ C 461, 21.12.2018, s. 173.

³ Pozícia Európskeho parlamentu zo 17. apríla 2019. Text zvýraznený sivou farbou nebol schválený v rámci medziinštitucionálnych rokovaní.

- (2) Zámerom Nástroja na prepájanie Európy (ďalej len „program“) je urýchlenie investovania v oblasti transeurópskych sietí a posilnenie účinku financovania z verejného i súkromného sektora a súčasne zvýšenie právnej istoty a dodržiavanie zásady technologickej neutrality. Program by mal umožniť maximálne možné využitie synergií medzi sektormi dopravy, energetiky a digitálnych technológií, a tým zvýšiť efektívnosť akcií Únie a umožniť optimalizáciu nákladov na realizáciu.
- (3) V rámci programu by sa malo **prispieť aj k akciám EÚ proti** zmene klímy, **podporiť** environmentálne a sociálne udržateľné projekty a prípadne akcie na zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu. Program by mal najmä viac prispievať k tomu, aby sa dosiahli ciele Parížskej dohody a navrhnuté ciele na rok 2030 v oblasti klímy a energetiky a aby sa posilnil dlhodobý cieľ v oblasti dekarbonizácie.
- (3a) **Program by mal zaručiť vysokú úroveň transparentnosti a zabezpečiť verejnú konzultáciu v súlade s platnými právnymi predpismi Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi.**
- (4) Vzhľadom na dôležitosť riešenia problematiky zmeny klímy v súlade so záväzkami Únie uplatňovať Parížsku dohodu a so záväzkom voči cieľom Organizácie Spojených národov v oblasti trvalo udržateľného rozvoja by sa preto v tomto nariadení mal zohľadňovať aspekt zmeny klímy a toto nariadenie by malo viesť k dosiahnutiu celkového cieľa 25 % rozpočtových výdavkov EÚ na podporu cieľov v oblasti zmeny klímy¹. 60 % z celkového finančného krytia programu **by malo** byť vynaložených na akcie, ktoré prispievajú k cieľom v oblasti zmeny klímy, a to okrem iného na základe týchto Rio markerov: i) 100 % na výdavky týkajúce sa železničnej infraštruktúry, **nabíjacej infraštruktúry**, alternatívnych **a udržateľných** palív, čistej mestskej dopravy, prenosu elektriny, skladovania elektriny, inteligentných sietí, prepravy CO₂ a energie z obnoviteľných zdrojov; ii) 40 % na vnútrozemskú vodnú dopravu a multimodálnu dopravu a plynárenskú infraštruktúru, ak je možné zvýšiť využitie vodíka alebo biometánu z obnoviteľných zdrojov. Príslušné akcie sa určia počas prípravy a vykonávania programu a opätovne sa prehodnotia v rámci príslušných hodnotení a postupov preskúmania. Aby sa predišlo zraniteľnosti infraštruktúry z hľadiska možných dlhodobých vplyvov zmeny klímy, a aby sa zaistilo, že náklady na elimináciu emisií skleníkových plynov, ktoré z projektu

¹ COM(2018)0321, s. 13.

vyplývajú, budú zahrnuté v ekonomickom hodnotení projektu, projekty podporované v rámci programu by mali mať zabezpečenú odolnosť proti zmene klímy podľa usmernenia, ktoré by mala Komisia v prípade potreby vypracovať v súlade s usmernením vypracovaným pre ostatné programy Únie.

- (5) S cieľom splniť oznamovacie povinnosti stanovené v článku 11 písm. c) smernice (EÚ) 2016/2284 o znížení národných emisií určitých látok znečisťujúcich ovzdušie, ktorou sa mení smernica 2003/35/ES a zrušuje smernica 2001/81/ES, pokiaľ ide o čerpanie prostriedkov Únie na podporu akcií prijatých na dosiahnutie súladu s cieľmi tejto smernice, treba sledovať výdavky súvisiace so znižovaním emisií alebo látok znečisťujúcich ovzdušie podľa tejto smernice.
- (6) Dôležitým cieľom tohto programu je zaistiť väčšiu synergiu **a doplnkovosť** medzi **sektormi** dopravy, energetiky a digitálnych technológií. Na tento účel by sa v programe malo stanoviť prijatie pracovných programov, v rámci ktorých by sa riešili konkrétne oblasti pôsobnosti, napr. prepojená a automatizovaná mobilita alebo **udržateľné** alternatívne palivá. **Umožnenie digitálnej komunikácie by mohlo predstavovať neoddeliteľnú súčasť projektu spoločného záujmu v oblasti energetiky a dopravy.** V rámci programu by sa navyše malo zaistiť, aby v každom sektore existovala možnosť považovať za oprávnené niektoré **synergetické** zložky týkajúce sa iného sektora, pokiaľ takýto prístup zlepšuje sociálno-ekonomické prínosy investícií. Synergia medzi sektormi by sa mala stimulovať na základe kritérií na vyhodnotenie návrhov pri výbere akcií, **ako aj z hľadiska zvýšenia zvýšeného spolufinancovania.**
- (7) V usmerneniach pre transeurópsku dopravnú sieť (TEN-T) uvedených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ)¹ č. 1315/2013 (ďalej len „usmernenia pre TEN-T“) sa identifikuje infraštruktúra TEN-T, špecifikujú požiadavky, ktoré sa majú splňať, a stanovujú sa opatrenia na ich realizáciu. V týchto usmerneniach sa predpokladá najmä dobudovanie základnej siete do roku 2030 prostredníctvom vytvorenia novej infraštruktúry, ako aj zásadnej modernizácie a obnovy existujúcej infraštruktúry **s cieľom zabezpečiť kontinuitu siete.**

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1315/2013 z 11. decembra 2013 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a o zrušení rozhodnutia č. 661/2010/EÚ (Ú. v. EÚ L 348, 20.12.2013, s. 1).

- (7a) *Činnosti prispievajúce k rozvoju projektov spoločného záujmu v sektore dopravy financovaných z programu by mali stavať na doplnkovosti všetkých druhov dopravy s cieľom poskytnúť efektívne, prepojené a multimodálne siete, aby sa zabezpečilo prepojenie v rámci celej Únie. Malo by to zahŕňať cesty v členských štátoch, ktoré stále potrebujú významné investície na dokončenie základnej cestnej siete.*
- (8) Ak sa majú dosiahnuť ciele stanovené v usmerneniach pre TEN-T, je potrebné prioritne podporiť *prebiehajúce projekty TEN-T, ako aj* cezhraničné prepojenia a chýbajúce prepojenia a podľa potreby zaistiť, aby podporované činnosti boli v súlade s pracovnými plánmi pre koridory stanovenými podľa článku 47 nariadenia (EÚ) č. 1315/2013 a s celkovým rozvojom siete, pokiaľ ide o výkonnosť a interoperabilitu.
- (8a) *Najmä úplné zavedenie systému ERTMS do základnej siete do roku 2030, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) č. 1315/2013, si vyžaduje rozšíriť podporu na európskej úrovni a motivovať účasť súkromných investorov.*
- (8b) *Dôležitým predpokladom pre úspešné dobudovanie základnej siete TEN-T a zabezpečenie skutočnej intermodality je aj spojenie letísk so sieťou TEN-T. Preto, ak spojenia letísk so základnou sieťou TEN-T chýbajú, je nevyhnutné, aby sa uprednostňovali.*
- (8c) *Na vykonávanie cezhraničných akcií je potrebná vysoká miera integrácie plánovania a vykonávania. Táto integrácia by sa mohla preukázať (bez uprednostňovania niektorého z nasledujúcich príkladov) prostredníctvom zriadenia jedinej projektovej spoločnosti, spoločnej štruktúry riadenia, spoločného podnikania, bilaterálneho právneho rámca, vykonávacieho aktu podľa článku 47 nariadenia (EÚ) č. 1315/2013 alebo akejkoľvek inej formy spolupráce. Mali by sa podporovať integrované štruktúry riadenia vrátane spoločných podnikov, a to aj prostredníctvom vyššej miery spolufinancovania.*
- (8d) *Zefektívnenie opatrení na podporu realizácie TEN-T, ktoré sa v súčasnosti vyvíjajú, by malo podporiť efektívnejšie vykonávanie projektov spoločného záujmu v oblasti dopravy.*
- (9) Treba takisto prispôbiť smerovanie koridorov základnej siete a ich predbežne identifikovaných úsekov, aby sa zohľadnili zvyšujúce sa dopravné toky a vývoj siete. Toto prispôsobenie *koridorov základnej siete by nemalo mať vplyv na jej dokončenie do roku 2030, malo by zlepšiť pokrytie územia členských štátov koridormi a malo by byť*

primerané, aby sa zachoval súlad a efektívnosť rozvoja a koordinácie koridorov. Dĺžka koridorov základnej siete by sa preto nemala zvýšiť o viac ako 15 %. **Pri smerovaní koridorov základnej siete by sa teda vo vhodnom momente mali zohľadniť výsledky preskúmania realizácie základnej siete, ako sa ustanovuje v článku 54 nariadenia (EÚ) č. 1315/2013. V preskúmaní by sa mali zohľadniť regionálne cezhraničné železničné spojenia na TEN-T, ktoré boli opustené alebo demontované, ako aj vývoj komplexnej siete a vplyv vystúpenia Spojeného kráľovstva z Európskej únie.**

- (10) Je dôležité podporovať **verejné a súkromné** investície do inteligentnej, **interoperabilnej**, udržateľnej, **multimodálnej**, inkluzívnej, **dostupnej**, bezpečnej a chránenej mobility dostupnej pre osoby so zníženou pohyblivosťou v celej Únii pre **všetky druhy dopravy**. V roku 2017 Komisia predstavila¹ „Európu v pohybe“, (t. j.) rozsiahly súbor iniciatív na zvýšenie bezpečnosti premávky, podporu inteligentného spoplatňovania ciest, zníženie emisií CO₂, znečistenia ovzdušia a dopravných zápch, podporu prepojenej a autonómnej mobility a zabezpečenie vhodných podmienok a času odpočinku pre pracovníkov. Tieto iniciatívy by mali byť sprevádzané finančnou podporou Únie, v prípade potreby prostredníctvom tohto programu.
- (11) V usmerneniach TEN-T sa v súvislosti s novými technológiami a inováciami požaduje, aby sa v sieti TEN-T umožnila dekarbonizácia vo všetkých druhoch dopravy prostredníctvom podpory energetickej účinnosti **a** využitím alternatívnych palív **pri dodržiavaní zásady technologickej neutrality**. V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/94/EÚ² sa stanovuje spoločný rámec opatrení týkajúcich sa zavádzania infraštruktúry pre alternatívne palivá pre **všetky druhy dopravy** v Únii s cieľom **čo najviac obmedziť** závislosť od fosílnych palív a zmierňovať vplyv dopravy na životné prostredie **a klímu**. Zároveň sa v nej od členských štátov vyžaduje, aby k 31. decembru 2025 zaistili, by boli k dispozícii verejne prístupné nabíjacie alebo čerpacie stanice. Ako sa uvádza v návrhoch Komisie z novembra 2017³, je potrebné prijať komplexný súbor opatrení na podporu

¹ Oznámenie Komisie s názvom Európa v pohybe: Agenda sociálne spravodlivého prechodu na ekologickú, konkurencieschopnú a prepojenú mobilitu pre všetkých – (COM(2017)0283).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/94/EÚ z 22. októbra 2014 o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá (Ú. v. EÚ L 307, 28.10.2014, s. 1).

³ Oznámenie Komisie s názvom Nízkoemisná mobilita sa stáva skutočnosťou – Európska únia, ktorá chráni planétu, posilňuje postavenie spotrebiteľov a obraňuje svoj priemysel a pracovníkov – (COM(2017)0675).

nízkoemisnej mobility vrátane finančnej podpory, ak trhové podmienky neposkytujú dostatočnú motiváciu.

- (12) Komisia v súvislosti so svojím oznámením s názvom Udržateľná mobilita pre Európu: bezpečná, prepojená a ekologická¹ zdôraznila, že automatizované vozidlá a pokročilé systémy pripojiteľnosti prispievajú k tomu, že vozidlá prispievajú k väčšej bezpečnosti, jednoduchšiemu zdieľaniu a väčšej dostupnosti pre všetkých občanov vrátane tých, ktorí v súčasnosti nemôžu služby mobility využívať, napríklad seniori a **osoby so zníženou mobilitou**. Komisia v tomto kontexte navrhla strategický akčný plán EÚ týkajúci sa bezpečnosti cestnej premávky a revíziu smernice 2008/096 o riadení bezpečnosti cestnej infraštruktúry.
- (13) S cieľom zlepšiť dokončovanie dopravných projektov v menej rozvinutých častiach siete by sa do programu mali previesť rozpočtové prostriedky z Kohézneho fondu na financovanie dopravných projektov v členských štátoch, ktoré sú oprávnené na financovanie z Kohézneho fondu. V počiatočnej fáze by sa pri výbere projektov oprávnených na financovanie mali zohľadniť národné finančné príspevky v rámci Kohézneho fondu. **Na konci počiatočnej fázy by sa zdroje vyčlenené na program, ktoré neboli viazané na dopravnú infraštruktúru,** mali vyčleniť na konkurenčnom základe na projekty situované v členských štátoch, ktoré sú oprávnené získať financovanie z Kohézneho fondu, s prioritou kladenou na cezhraničné a chýbajúce prepojenia. Komisia by mala podporovať členské štáty oprávnené na čerpanie prostriedkov z Kohézneho fondu v ich úsilí vytvoriť vhodný plán projektov, najmä posilnením inštitucionálnej kapacity dotknutých orgánov verejnej správy.
- (14) V nadväznosti na spoločné oznámenie z novembra 2017² sa v akčnom pláne vojenskej mobility, ktorý 28. marca 2018 prijali Komisia a vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku³, zdôraznilo, že politika dopravnej infraštruktúry je jasnou príležitosťou na posilnenie synergie medzi obrannými potrebami a sieťou TEN-T, **s celkovým cieľom zlepšovania vojenskej mobility v rámci Únie s prihliadnutím na zemepisnú rovnováhu a po zvážení prípadných prínosov pre civilnú ochranu. V súlade s** akčným plánom Rada **v roku 2018** vyhodnotila a validovala vojenské požiadavky

¹ COM(2018)0293.

² JOIN(2017)0041.

³ JOIN(2018)0005.

v súvislosti s dopravnou infraštruktúrou¹ a v roku 2019 útvary Komisie identifikovali časti transeurópskej dopravnej siete vhodné na **duálne využitie** vrátane potrebnej modernizácie existujúcej infraštruktúry. Finančné krytie Únie na realizáciu projektov dvojakoého využitia by sa malo plniť prostredníctvom programu na základe pracovných programov, v ktorých sa uvádzajú uplatniteľné požiadavky vymedzené v rámci akčného plánu **a každého ďalšieho inidikatívneho zoznamu prioritných projektov, ktoré by členské štáty mohli identifikovať v súlade s akčným plánom v oblasti vojenskej mobility.**

- (15) *V usmerneniach pre TEN-T sa uznáva, že súhrnná sieť zabezpečuje dostupnosť a pripojiteľnosť všetkých regiónov v Únii vrátane odľahlých, ostrovných a najvzdialenejších regiónov. Ďalej Komisia v oznámení „Silnejšie a obnovené strategické partnerstvo s najvzdialenejšími regiónmi EÚ“² zdôraznila konkrétne potreby v oblasti dopravy, **energetiky a v digitálnej oblasti** v najvzdialenejších regiónoch a nevyhnutnosť zabezpečiť **primeranú** finančnú pomoc Únie na ich splnenie, a to aj prostredníctvom programu **uplatňovaním miery spolufinancovania na úrovni maximálne 70 %**.*
- (16) Vzhľadom na významnú potrebu investovať do pokroku smerom k dokončeniu základnej siete TEN-T do roku 2030 (odhad 350 miliárd EUR počas obdobia 2021 – 2027), súhrnnej siete TEN-T do roku 2050 a investície na dekarbonizáciu, digitalizáciu a dopravu v mestách (odhad 700 miliárd EUR počas obdobia 2021 – 2027) je vhodné čo najúčinnnejšie využiť rôzne finančné programy a nástroje Únie, a tým maximalizovať pridanú hodnotu investícií podporovaných Úniou. To by sa dosiahlo prostredníctvom zjednodušeného investičného procesu, ktorý by umožnil zviditeľnenie pripravovaných dopravných projektov a súlad v rámci príslušných programov Únie, najmä Nástroja na prepájanie Európy, Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Kohézneho fondu a InvestEU. V prípade potreby by sa mali zohľadniť najmä príslušné podmienky uvedené v prílohe IV k nariadeniu (EÚ) XXX [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „VN“)].

¹ **Vojenské požiadavky na vojenskú mobilitu v rámci EÚ i mimo nej (ST 14770/18).**

² COM(2017)0623.

- (17) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 347/2013¹ sa vymedzujú priority transeurópskej energetickej infraštruktúry, ktoré sa majú zrealizovať na účely dosiahnutia cieľov politiky Únie v oblasti energetiky a klímy, ďalej sa vymedzujú projekty spoločného záujmu potrebné na realizáciu týchto priorít a zavádzajú sa opatrenia v oblasti udeľovania povolení, zaangažovania verejného sektora a regulácie na urýchlenie a/alebo uľahčenie realizácie týchto projektov, vrátane kritérií oprávnenosti takýchto projektov na finančnú pomoc Únie. ***Určovanie projektov spoločného záujmu v súlade s uvedeným nariadením bude naďalej sledovať zásadu „energetickej efektívnosti na prvom mieste“ prostredníctvom posudzovania projektov na základe scenárov dopytu po energii, ktoré sú plne v súlade s cieľmi EÚ v oblasti energetiky a klímy.***
- (18) V smernici [prepracované znenie smernice o obnoviteľných zdrojoch energie] sa zdôrazňuje, že je potrebné zriadiť podporný rámec umožňujúci posilnené využívanie finančných prostriedkov Únie s výslovným odkazom na umožnenie akcií na podporu cezhraničnej spolupráce v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.
- (19) Zatiaľ čo dokončenie sieťovej infraštruktúry zostáva prioritou pre dosiahnutie väčšieho využívania energie z obnoviteľných zdrojov, začlenenie cezhraničnej spolupráce v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, ***ako aj vytváranie inteligentného a efektívneho energetického systému zahŕňajúceho riešenia v oblasti skladovania a riadenia odberu,*** odráža prístup prijatý v rámci iniciatívy „Čistá energia pre všetkých Európanov“ s kolektívnou zodpovednosťou dosiahnuť ambiciózny cieľ využívania energie z obnoviteľných zdrojov v roku 2030 a zmenený kontext politiky, ***zaručujúci spravodlivý a primeraný sociálny prechod,*** s ambicióznymi dlhodobými cieľmi v oblasti dekarbonizácie.
- (20) Pre agendu Únie v oblasti dekarbonizácie sú nevyhnutné inovatívne technológie v oblasti infraštruktúry, ktoré umožnia prechod na ***nízkoemisné*** energetické systémy a systémy mobility a zvýšia bezpečnosť dodávok energie, ***a to v rámci snahy dosiahnuť väčšiu energetickú nezávislosť Únie.*** Komisia najmä v „Oznámení o posilňovaní európskych

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 347/2013 zo 17. apríla 2013 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1364/2006/ES a menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 (Ú. v. EÚ L 115, 25.4.2013, s. 39).

energetických sietí“¹ z 23. novembra 2017 zdôraznila, že úloha elektriny, v prípade ktorej bude energia z obnoviteľných zdrojov do roku 2030 predstavovať polovicu výroby, bude čoraz viac stimulovať dekarbonizáciu sektorov, ktorým doposiaľ dominovali fosílné palivá, ako napríklad doprava, priemysel, vykurovanie a chladenie, a preto sa v rámci politiky transeurópskej energetickej infraštruktúry **musí** dôraz klásť na prepojenie elektrických sietí, skladovanie elektriny, projekty inteligentných sietí **a investície do plynárenskej infraštruktúry**. S cieľom podporiť ciele Únie v oblasti dekarbonizácie, **integráciu vnútorného trhu a bezpečnosť dodávok** by sa mali náležite zohľadniť a uprednostniť tie technológie a projekty, ktoré prispievajú k prechodu na **nízkoemisné** hospodárstvo. Komisia sa bude snažiť zvyšovať počet projektov týkajúcich sa cezhraničných inteligentných sietí, inovatívneho skladovania a prepravy oxidu uhličitého, ktoré sa podporia z programu.

(20a) Cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov umožnia nákladovo efektívne zavedenie energie z obnoviteľných zdrojov v Únii, splnenie záväzného cieľa Únie dosiahnuť aspoň 32 % energie z obnoviteľných zdrojov v roku 2030, ako sa uvádza v článku 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001² a prispejú k strategickému využívaniu inovačných technológií v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Príklady oprávnených technológií zahŕňajú výrobu energie z obnoviteľných zdrojov veternej energie na mori a na pevnine, slnečnej energie, udržateľnej biomasy, energie z oceánov, geotermálnej energie alebo ich kombinácie; ich pripojenie do siete a ďalšie prvky, ako sú zariadenia na uskladňovanie alebo konverziu. Oprávnené akcie sa neobmedzujú len na odvetvie elektrickej energie a môžu sa vzťahovať aj na iné nosiče energie a možné prepojenie sektorov, napríklad s vykurovaním a chladením, premenou energie na plyn, uskladňovaním a prepravou. Tento zoznam nie je vyčerpávajúci, aby sa zachovala flexibilita, pokiaľ ide o technický pokrok a vývoj. Takéto projekty nemusia nevyhnutne zahŕňať fyzické prepojenie medzi spolupracujúcimi členskými štátmi. Tieto projekty sa môžu nachádzať na území len jedného zúčastneného členského štátu za predpokladu, že sa uplatňujú všeobecné kritériá uvedené v časti IV prílohy.

(20b) Na podporu cezhraničnej spolupráce v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a uvádzania projektov na trh by Európska komisia mala uľahčiť rozvoj cezhraničných

¹ COM(2017)0718.

² **Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).**

projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. V odvetví energetiky by sa pri chýbajúcom dostatočnom počte projektov cezhraničného využívania energie z obnoviteľných zdrojov na trhu mal nevyužitý rozpočet plánovaný na cezhraničné projekty v oblasti obnoviteľných zdrojov energie využiť na dosiahnutie cieľov transeurópskych energetických sietí vymedzených v článku 3 ods. 2b pre akcie stanovené v článku 9 ods. 3 pred tým, ako sa zväži možné použitie mechanizmu financovania Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov podľa článku 7 ods. 6.

- (20c) *Je potrebná podpora projektov inteligentných sietí, kde takéto projekty zahŕňajú výrobu, distribúciu alebo spotrebu energie pomocou riadenia systému v reálnom čase a ovplyvňujú cezhraničné toky energie. Energetické projekty by okrem toho mal odrážať ústrednú úlohu inteligentných sietí v oblasti v energetickej transformácii, a podpora z programu by mala pomôcť prekonať medzery vo financovaní, ktoré v súčasnosti brzdia investície do rozsiahleho zavádzania technológie inteligentných sietí.*
- (20d) *Osobitná pozornosť by sa mala v rámci podpory EÚ venovať cezhraničným energetickým prepojeniam vrátane prepojení potrebných na dosiahnutie cieľa prepojenia elektrických sietí na úrovni 10 % do roku 2020 a 15 % cieľa do roku 2030 stanoveného v nariadení (EÚ) 2018/1999¹. Zavádzanie elektrických prepojovacích vedení je kľúčové pre integráciu trhov, umožnenie väčšieho podielu energie z obnoviteľných zdrojov v systéme a využívanie ich rozdielného portfólia dopytu a ponuky, veterných sietí na mori a inteligentných sietí, integrujúc tak všetky krajiny do likvidných a konkurencieschopných trhov s energiou.*
- (21) Dokončenie digitálneho jednotného trhu závisí od základnej infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti. Digitalizácia európskeho priemyslu a modernizácia sektorov, akými sú doprava, energetika, zdravotníctvo a verejná správa, závisia od všeobecného prístupu k spoľahlivým a cenovo dostupným sieťam s vysokou a veľmi vysokou kapacitou. Digitálna pripojiteľnosť sa stala jedným z rozhodujúcich faktorov na preklenutie

¹ *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a akcií v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).*

ekonomických, sociálnych a územných rozdielov, pričom podporuje modernizáciu miestneho hospodárstva a je základom pre diverzifikáciu hospodárskych činností. Rozsah intervencie tohto programu v oblasti infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti by sa mal upraviť tak, aby odrážal jeho rastúci všeobecný význam pre hospodárstvo a všeobecne pre spoločnosť. Je preto potrebné stanoviť projekty spoločného záujmu v oblasti infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti, ktoré sú potrebné na splnenie cieľov Únie v oblasti digitálneho jednotného trhu, a zrušiť nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 283/2014¹.

- (22) V oznámení s názvom Pripojenie pre konkurencieschopný jednotný digitálny trh – smerom k európskej gigabitovej spoločnosti² (stratégia gigabitovej spoločnosti) sa stanovujú strategické ciele do roku 2025 s cieľom optimalizovať investície do infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti. Cieľom smernice **Európskeho parlamentu a Rady**³ (EÚ) 2018/1972 je okrem iného vytvoriť regulačné prostredie, ktoré bude stimulovať súkromné investície do sietí digitálnej pripojiteľnosti. Je však jasné, že zavádzanie sietí nebude v mnohých oblastiach Únie komerčne únosné kvôli viacerým faktorom ako odľahlosť a územné alebo geografické osobitosti, nízka hustota obyvateľstva a rôzne sociálno-ekonomické faktory, **a ako také si naliehavo vyžaduje väčšiu pozornosť**. Program by sa preto mal upraviť tak, aby prispieval k dosiahnutiu týchto strategických cieľov stanovených v stratégii gigabitovej spoločnosti **aj so zameraním na prispievanie k rovnováhe medzi rozvojom vidieka a miest** a dopĺňal podporu, ktorú pre zavádzanie sietí s veľmi vysokou kapacitou poskytujú iné programy, najmä Európsky fond regionálneho rozvoja, Kohézny fond a fond InvestEU.
- (23) Kým všetky siete digitálnej pripojiteľnosti, ktoré sú pripojené na internet, sú vo svojej podstate transeurópske, hlavne z dôvodu fungovania aplikácií a služieb, ktoré umožňujú, z hľadiska podpory v rámci tohto programu sa za prioritné budú považovať akcie s najväčším očakávaným vplyvom na digitálny jednotný trh, okrem iného

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 283/2014 z 11. marca 2014 o usmerneniach pre transeurópske siete v oblasti telekomunikačnej infraštruktúry, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1336/97/ES (Ú. v. EÚ L 86, 21.3.2014, s. 14).

² COM(2016)0587.

³ **Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií (Ú. v. EÚ L 321, 17.12.2018, s. 36).**

prostredníctvom ich zosúladenia s cieľmi oznámenia o stratégii gigabitovej spoločnosti, a s vplyvom na digitálnu transformáciu hospodárstva a spoločnosti s ohľadom na zlyhania trhu a zaznamenané prekážky pri jej realizácii.

- (24) Školy, univerzity, knižnice, miestne, regionálne alebo vnútroštátne správne orgány, hlavní poskytovatelia verejných služieb, nemocnice a zdravotnícke zariadenia, dopravné uzly a podniky s vysokým podielom digitalizácie sú subjekty a miesta, ktoré môžu ovplyvniť významný sociálno-ekonomický rozvoj v oblasti, kde sa nachádzajú, **vrátane vidieckych a riedko osídlených oblastí**. Tieto subjekty sociálno-ekonomickej interakcie musia mať prístup k špičkovému gigabitovému pripojeniu, aby mohli európskym občanom, podnikom a miestnym komunitám poskytovať prístup k najlepším službám a aplikáciám. V rámci programu by sa mal podporiť prístup **k vysokokapacitným sieťam vrátane 5G a iných moderných systémov pripojenia** schopných poskytovať gigabitové pripojenie týchto subjektov sociálno-ekonomickej interakcie, aby sa maximalizovali ich pozitívne účinky na širšiu ekonomiku a spoločnosť **v rámci ich oblastí** vrátane vytvárania väčšieho dopytu po pripojiteľnosti a službách.
- (24a) **Nepripojené územia vo všetkých oblastiach Únie predstavujú úzke miesta a nevyužitý potenciál pre digitálny jednotný trh.** Vo väčšine vidieckych a odľahlých oblastí môže byť vysokokvalitné internetové pripojenie mimoriadne dôležité na preklopenie digitálnej priepasti a riešenie problému izolácie a vyľudňovania, keďže znižuje náklady na dodávky tovarov a služieb a čiastočne kompenzuje vzdialenosť. Vysokokvalitné internetové pripojenie je nevyhnutné pre nové hospodárske príležitosti, akými sú precízne poľnohospodárstvo alebo rozvoj biohospodárstva vo vidieckych oblastiach. Program by mal prispieť k tomu, aby boli všetky európske domácnosti, či už na vidieku alebo v mestách, vybavené pevným alebo bezdrôtovým pripojením s veľmi vysokou kapacitou so zameraním na zavedenie tam, kde sa zaznamenal určitý stupeň zlyhania trhu a ktorý je možné vyriešiť využitým grantov s nízkou intenzitou. **S cieľom maximalizovať synergie akcií podporovaných programom by sa mala náležitá pozornosť venovať úrovni koncentrácie subjektov sociálno-ekonomickej interakcie v danej oblasti a úrovni financovania potrebnej na generovanie pokrytia. Program by sa mal okrem toho zamerať na komplexné pokrytie domácností a území, keďže je neehospodárne riešiť nedostatky v už pokrytom území v neskoršom štádiu.**

- (25) Navyše, nadväzujúc na úspešnosť iniciatívy WiFi4EU by sa v rámci programu malo naďalej podporovať poskytovanie bezplatného, **bezpečného**, vysokokvalitného miestneho bezdrôtového pripojenia v centrách miestneho verejného života vrátane subjektov s verejným poslaním, akými sú orgány verejnej moci a poskytovatelia verejných služieb, ako aj vonkajšie priestory prístupné širokej verejnosti, s cieľom podporiť digitálnu víziu Únie v miestnych komunitách.
- (25a) ***Digitálna infraštruktúra je dôležitým základom pre inovácie. Aby program maximalizoval svoj vplyv, mal by sa zamerať na financovanie infraštruktúry. Jednotlivé digitálne služby a aplikácie, napríklad tie, ktoré zahŕňajú rôzne technológie distribuovanej databázy transakcií alebo využívajúce umelú inteligencia, by preto mali byť mimo rozsahu pôsobnosti programu a namiesto toho, by sa k nim malo pristupovať prostredníctvom iných nástrojov, ako napríklad digitálna Európa. Je tiež dôležité maximalizovať synergie medzi rôznymi programami.***
- (26) Životaschopnosť predpokladaných digitálnych služieb novej generácie ako sú služby a aplikácie internetu vecí, ktoré majú priniesť značné výhody do rôznych odvetví a aj pre spoločnosť ako celok, si bude vyžadovať nepretržité cezhraničné pokrytie **systemami** 5G, najmä aby sa pre používateľov a predmety umožnil prístup k pripojeniu aj v pohybe. Možnosti rozdelenia nákladov pri zavádzaní sietí 5G v týchto odvetviach však zostávajú nejasné a predpokladané riziká ich komerčného zavádzania v niektorých kľúčových oblastiach sú veľmi vysoké. Očakáva sa, že cestné koridory a vlakové spojenia budú kľúčovými oblasťami pre prvú fázu nových aplikácií v oblasti prepojenej mobility, a preto predstavujú dôležité cezhraničné projekty na financovanie v rámci tohto programu.
- I**
- (28) Zavádzanie chrbticových elektronických komunikačných sietí vrátane podmorských káblov, ktoré majú prepájať európske územia s tretími krajinami na iných kontinentoch alebo ktoré majú prepájať európske ostrovy, ***najvzdialenejšie regióny*** či zámorské ***krajiny a územia, a to aj cez pobrežné vody Únie a výhradnú hospodársku zónu členských štátov***, je nevyhnutné na to, aby sa pre túto kľúčovú infraštruktúru zabezpečila potrebná redundancia a zvýšila sa kapacita a odolnosť digitálnych sietí Únie, ***čo prispeje aj k územnej súdržnosti***. Tieto projekty však bez verejnej podpory často nie sú komerčne

životaschopné. ***Okrem toho by mala byť dostupná podpora na doplnenie európskych vysokovýkonných výpočtových zdrojov primeranými terabitovými pripojeniami.***

- (29) Akciami prispievajúcimi k projektom spoločného záujmu v oblasti infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti sa zavedie ***najlepšie dostupná a najvhodnejšia*** technológia pre konkrétny projekt, ***ktorá ponúkne najlepšiu*** vyváženosť najnovších technológií, pokiaľ ide o kapacitu toku údajov, bezpečnosť prenosu, odolnosť siete a nákladovú efektívnosť, a po zohľadnení kritérií stanovených v tomto nariadení by sa mali uprednostniť v rámci pracovných programov. Zavádzanie sietí s veľmi vysokou kapacitou môže zahŕňať pasívnu infraštruktúru s cieľom maximalizovať sociálno-ekonomické, ako aj environmentálne prínosy. Pri určovaní priority akcií sa nakoniec zohľadnia možné pozitívne účinky presahovania, pokiaľ ide o pripojiteľnosť, napr. ak realizovaný projekt môže zlepšiť zdôvodnenie projektu pri ďalšej realizácii, čo bude viesť k väčšiemu pokrytiu územia a obyvateľstva v oblastiach, ktoré doteraz pokryté neboli.
- (30) Únia vyvinula vlastnú satelitnú technológiu (EGNOS/Galileo) na určovanie polohy, navigáciu a určovanie času (PNT) a vlastný systém pozorovania Zeme (Copernicus). EGNOS/Galileo aj Copernicus ponúkajú pokročilé služby, ktoré poskytujú významné hospodárske prínosy verejným aj súkromným používateľom. Preto by každá dopravná, energetická alebo digitálna infraštruktúra financovaná z tohto programu - ktorý využíva technológiu PNT alebo služby pozorovania Zeme - mala byť technicky zlučiteľná s programami EGNOS/Galileo a Copernicus.
- (31) Pozitívne výsledky prvej výzvy na prekladanie návrhov v oblasti kombinovaného financovania, spustenej v roku 2017 v rámci súčasného programu, potvrdili relevantnosť a pridanú hodnotu využívania grantov EÚ na kombinovanie financovania s financovaním z Európskej investičnej banky alebo národných podporných bánk alebo iných rozvojových a verejných finančných inštitúcií a finančných inštitúcií a od investorov zo súkromného sektora vrátane verejno-súkromných partnerstiev. ***Kombinované financovanie by malo prispievať k lákaniu súkromných investícií a poskytovať pákový efekt celkového príspevku verejného sektora v súlade s cieľmi programu Invest EU. V rámci programu by sa preto mali naďalej podporovať akcie, ktoré umožnia kombinované financovanie z grantov EÚ a iných zdrojov financovania. V odvetví dopravy nesmú operácie kombinovaného financovania presahovať 10 % cieleného krytia v článku 4 ods. 2 písm. a) bode i).***

- (31a) *V odvetví dopravy sa operácie kombinovaného financovania môžu použiť na akcie súvisiace s inteligentnou, interoperabilnou, udržateľnou, inkluzívnou, bezpečnou a zabezpečenou mobilitou, ako sa uvádza v článku 9 ods. 2 písm. b).*
- (32) Ciele politík tohto programu sa budú riešiť aj prostredníctvom finančných nástrojov a rozpočtových záruk v rámci politického nástroja/politických nástrojov fondu InvestEU. Akcie programu by sa mali primeraným spôsobom využívať **na podporu investícií pomocou** riešenia prípadov zlyhania trhu alebo suboptimálnych investičných situácií, **najmä ak akcie nie sú komerčne životaschopné**, bez toho, aby kopírovali alebo vytlačali súkromné financovanie, a mali by prinášať jasnú európsku pridanú hodnotu.
- (33) Aby sa podporil integrovaný rozvoj inovačného cyklu, je nevyhnuté zabezpečiť doplnkovosť medzi inovačnými riešeniami vyvinutými v kontexte rámcových programov Únie pre výskum a inovácie a inovačnými riešeniami, ktoré sa zavádzajú s podporou Nástroja na prepájanie Európy. Na tento účel sa synergiou s programom Európsky horizont zabezpečí, aby: a) boli výskumné a inovačné potreby v sektoroch dopravy, energetiky a digitálnych technológií v rámci EÚ identifikované a stanovené počas procesu strategického plánovania v rámci programu Európsky horizont; b) Nástroj na prepájanie Európy podporoval rozsiahle zavádzanie inovačných technológií a riešení v oblasti dopravy, energetiky a digitálnej infraštruktúry, a to najmä tých, ktoré vyplývajú z programu Európsky horizont; c) sa uľahčila výmena informácií a údajov medzi programom Európsky horizont a Nástrojom na prepájanie Európy, napr. tým, že sa bude klásť dôraz na technológie z programu Európsky horizont s vysokou mierou pripravenosti na uvedenie na trh, ktoré môžu byť ďalej zavádzané prostredníctvom Nástroja na prepájanie Európy.
- (34) Týmto nariadením sa stanovuje finančné krytie na celé obdobie 2021 - 2027, ktoré má pre Európsky parlament a Radu predstavovať hlavnú referenčnú sumu v zmysle [odkaz sa príslušne aktualizuje na základe novej medziinštitucionálnej dohody: bodu 17 Medziinštitucionálnej dohody z 2. decembra 2013 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení¹ v priebehu ročného rozpočtového postupu].

¹ Ú. v. EÚ C 373, 20.12.2013, s. 1.

- (35) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík je na úrovni Únie rámcom na určenie národných reformných priorít a monitorovanie ich vykonávania. Členské štáty vypracujú svoje vlastné vnútroštátne viacročné investičné stratégie na podporu týchto reformných priorít. Tieto stratégie by sa mali predložiť spolu s každoročnými národnými programami reforiem ako prostriedkov na stanovenie a koordináciu prioritných investičných projektov, ktoré majú byť podporované z vnútroštátnych finančných prostriedkov a/alebo z finančných prostriedkov Únie. Mali by slúžiť aj na koherentné využívanie finančných prostriedkov Únie a na maximalizáciu pridanej hodnoty finančnej podpory, ktorá sa má získať najmä z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a Kohézneho fondu, Európskeho nástroja stabilizácie investícií, fondu InvestEU a prípadne Nástroja na prepájanie Európy. Finančná podpora by sa mala v náležitých prípadoch využívať tak, aby bola v súlade s plánmi Únie a vnútroštátnymi plánmi v oblasti energetiky a klímy.
- (36) Na toto nariadenie sa vzťahujú horizontálne finančné pravidlá, ktoré prijali Európsky parlament a Rada na základe článku 322 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Tieto pravidlá sú stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách a upravujú najmä postup zostavovania a plnenia rozpočtu prostredníctvom grantov, obstarávania, cien, nepriamej implementácie a stanovujú kontroly týkajúce sa zodpovednosti účastníkov finančných operácií. Pravidlá prijaté na základe článku 322 ZFEÚ sa týkajú aj ochrany rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania zásady právneho štátu v členských štátoch, keďže dodržiavanie zásad právneho štátu je základným predpokladom správneho finančného riadenia a účinného financovania z prostriedkov EÚ.
- (37) Druhy financovania a spôsoby plnenia podľa tohto nariadenia by sa mali zvoliť na základe ich schopnosti dosiahnuť špecifické ciele akcií a výsledky s osobitným zreteľom na náklady na kontroly, administratívnu záťaž a očakávané riziko nesúlady. Malo by sa zväžiť aj použitie jednorazových platieb, paušálnych sadzieb a jednotkových nákladov, ako aj financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi uvedenými v článku 125 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách.
- (38) Tretie krajiny, ktoré sú členmi EHP, sa môžu zúčastňovať na programoch Únie v rámci spolupráce zriadenej na základe Dohody o EHP, ktorá umožňuje implementáciu programov rozhodnutím podľa uvedenej dohody. Tretie krajiny sa môžu zúčastňovať aj na základe iných právnych nástrojov. V tomto nariadení by sa malo zaviesť osobitné

ustanovenie o udelení potrebných práv a prístupu zodpovednému povoľujúcemu úradníkovi, Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF) a Európskemu dvoru audítorov, ktoré im umožní komplexne uplatňovať ich právomoci.

- (39) V nariadení o rozpočtových pravidlách sa stanovujú pravidlá, ktorými sa upravuje postup udeľovania grantov. Aby sa zohľadnila špecifickosť akcií podporovaných programom a zaistilo sa dôsledné plnenie v odvetviach, na ktoré sa program vzťahuje, je nevyhnutné poskytnúť doplňujúce informácie o kritériách oprávnenosti a kritériách na vyhodnotenie návrhov. ***Pri výbere operácií a ich financovania by sa mali dodržiavať len podmienky stanovené v tomto nariadení a v nariadení o rozpočtových pravidlách. Bez výnimky z nariadenia o rozpočtových pravidlách sa v pracovných programoch môžu stanoviť zjednodušené postupy.***
- (39a) ***V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách sa kritériá výberu a vyhodnocovania ponúk vymedzujú v pracovných programoch. V odvetví dopravy by sa kvalita a relevantnosť projektu mala posudzovať aj so zreteľom na jeho očakávaný vplyv na pripojiteľnosť EÚ, na jeho súlad s požiadavkami v oblasti prístupnosti a na jeho stratégiu týkajúcu sa budúcich potrieb v oblasti údržby.***
- (40) V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013¹, nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2988/95², nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96³ a nariadením Rady (EÚ) 2017/193⁴ majú byť finančné záujmy Únie chránené primeranými opatreniami vrátane prevencie, zisťovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí a podvodov, vymáhania stratených, nesprávne vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a prípadne ukladania administratívnych sankcií. Konkrétne môže Európsky úrad pre boj proti

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

² Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1).

³ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁴ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1).

podvodom (OLAF) vykonávať v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadením (Euratom, ES) č. 2185/96 administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Európska prokuratúra môže v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 vyšetrovať a stíhať podvody a iné trestné činy poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371¹. V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách má každá osoba alebo každý subjekt, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť Komisii, úradu OLAF, Európskej prokuratúre a Európskemu dvoru audítorov potrebné práva a prístup a zabezpečiť, aby všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie udelili rovnocenné práva.

- (41) Podľa odkazu sa vhodne aktualizuje podľa nového rozhodnutia o ZKÚ: článku 94 rozhodnutia Rady 2013/755/EÚ² osoby a subjekty usadené v zámorských krajinách a na zámorských územiach sú oprávnené získať financovanie v súlade s pravidlami a cieľmi programu a prípadnými dojednaniami uplatniteľnými na členský štát, s ktorým sú zámorská krajina alebo územie spojené.
- (42) Únia by sa mala usilovať o súdržnosť a súčinnosť s programami Únie v oblasti vonkajších politík vrátane predvstupovej pomoci v nadväznosti na záväzky prijaté v kontexte oznámenia „Dôveryhodná perspektíva rozšírenia pre krajiny západného Balkánu a väčšia angažovanosť EÚ v tejto oblasti”³.
- (43) Ak sa tretie krajiny alebo subjekty usadené v tretích krajinách zúčastňujú na akciách prispievajúcich k projektom spoločného záujmu alebo k cezhraničným projektom v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, finančná pomoc bude pre nich dostupná, len ak je to nevyhnutné na splnenie cieľov týchto projektov. ***Pokiaľ ide o časť týkajúcu sa cezhraničných projektov v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, spolupráca medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi a tretou krajinou (vrátane Energetického spoločenstva) by mala byť v súlade s podmienkami stanovenými v článku 11 smernice***

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29).

² Ú. v. EÚ L 344, 19.12.2013, s. 1.

³ COM(2018)0065.

Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/XXX [smernica o energii z obnoviteľných zdrojov] o potrebe fyzického prepojenia s EÚ.

- (43a) *Oznámenie Komisie z októbra 2017 s názvom „Za fungujúce a prínosné verejné obstarávanie v Európe“¹ konštatuje, že EÚ je najotvorenejším trhom pre verejné obstarávanie na svete, ale prístup našich spoločností do iných krajín nie je vždy recipročný. Prijemcovia prostriedkov z NPE by preto mali v plnej miere využiť možnosti strategického obstarávania, ktoré ponúka smernica 2014/25/EÚ.*
- (44) V súlade s **bodmi** 22 a 23 Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016² treba program hodnotiť na základe informácií zhromaždených podľa požiadaviek na osobitné monitorovanie, **napríklad v oblasti zabezpečovania odolnosti proti zmene klímy**, a vyhnúť sa nadmernej regulácii a administratívnej záťaži, najmä čo sa týka členských štátov. Komisia by mala vykonávať hodnotenia, ktoré postúpi Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, s cieľom posúdiť efektívnosť a účinnosť financovania a jeho vplyv na celkové ciele programu **a vykonať akékoľvek potrebné zmeny.**
- (45) Mali by sa vykonávať **transparentné, zodpovedné a** adekvátne opatrenia na monitorovanie a podávanie správ, vrátane **merateľných** ukazovateľov, s cieľom posudzovať pokrok pri dosahovaní všeobecných a špecifických cieľov programu, ktoré sú stanovené v tomto nariadení, a podávať o ňom správy, **ako aj propagovať jeho výsledky.** Systém podávania správ o výkonnosti by mal zabezpečiť, aby údaje na monitorovanie implementácie programu a jeho výsledkov **boli vhodné na hĺbkovú analýzu dosiahnutého pokroku a ťažkostí, ktoré sa vyskytli v rámci koridorov základnej siete, a aby tieto údaje a výsledky** boli zozbierané efektívne, účinne a včas. Je nevyhnutné uložiť príjemcom finančných prostriedkov Únie primerané požiadavky na podávanie správ s cieľom zbierať relevantné údaje na účely programu.

¹ *Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Za fungujúce a prínosné verejné obstarávanie v Európe (COM(2017)0572).*

² Medziinštitucionálna dohoda medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016, (Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1).

- (45a) *Program by sa mal realizovať prostredníctvom pracovných programov. Komisia by mala do 31. decembra 2020 prijať prvé viacročné pracovné programy, ktoré budú zahŕňať harmonogram výziev na predkladanie návrhov na prvé tri roky programu, ich témy a orientačný rozpočet, ako aj potenciálny rámec vzťahujúci sa na celé programové obdobie.*
- (46) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali Komisii udeliť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o schvaľovanie pracovných programov. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011¹.
- (47) Na Komisiu by sa vzhľadom na zmeny častí I, II a III prílohy k tomuto nariadeniu mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie s cieľom prípadne upraviť ukazovatele použité na monitorovanie programu, orientačné percentuálne podiely rozpočtových zdrojov, ktoré sa prideliť pre jednotlivé špecifické ciele v sektore dopravy a vymedzenie dopravných koridorov základnej siete. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016. Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako odborníkom z členských štátov a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematický prístup na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (48) Týmto sa nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014 z dôvodu jednoznačnosti rušia. Účinky článku 29 nariadenia (EÚ) č. 1316/2013, ktorým sa mení príloha k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 913/2010², pokiaľ ide o zoznam koridorov nákladnej dopravy, by mali zostať zachované.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 913/2010 z 22. septembra 2010 o európskej železničnej sieti pre konkurencieschopnú nákladnú dopravu (Ú. v. EÚ L 276, 20.10.2010, s. 22).

- (49) Aby sa zabezpečilo včasné prijatie vykonávacích aktov podľa tohto nariadenia, musí nadobudnúť účinnosť hneď po zverejnení,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy (ďalej len „program“).

Stanovujú sa v ňom ciele programu, rozpočet na obdobie 2021 – 2027, formy financovania z prostriedkov Únie a pravidlá poskytovania takéhoto financovania.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „akcia“ je akákoľvek činnosť, ktorá bola určená ako finančne a technicky nezávislá, je časovo ohraničená a je potrebná na realizáciu projektu;
- b) „alternatívne palivá“ sú alternatívne palivá **pre všetky druhy dopravy** vymedzené v článku 2 ods. 1 smernice 2014/94/EÚ;
- ca) **„prijímateľ“ je subjekt s právnou subjektivitou, s ktorým bola podpísaná dohoda o grante;**
- d) „operácia kombinovaného financovania“ sú akcie podporované z rozpočtu EÚ vrátane akcií v rámci mechanizmov kombinovaného financovania podľa článku 2 ods. 6 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/XXX (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), ktoré kombinujú nesplatné formy podpory a/alebo finančné nástroje, **a/alebo rozpočtové záruky** z rozpočtu EÚ so splatnými formami podpory od rozvojových alebo iných verejných finančných inštitúcií, ako aj od komerčných finančných inštitúcií a investorov;
- e) „súhrnná sieť“ je dopravná infraštruktúra určená v súlade s kapitolou II nariadenia (EÚ) č. 1315/2013;

- f) „základná sieť“ je dopravná infraštruktúra určená v súlade s kapitolou III nariadenia (EÚ) č. 1315/2013;
- g) „koridory základnej siete“ sú nástroj uľahčujúci koordinovanú realizáciu základnej siete podľa kapitoly IV nariadenia (EÚ) č. 1315/2013 a sú uvedené v časti III prílohy k tomuto nariadeniu;
- ga) „cezhraničné prepojenie“ v odvetví dopravy je projekt spoločného záujmu, ktorý zabezpečuje kontinuitu siete TEN-T medzi členskými štátmi alebo medzi členským štátom a tretou krajinou;*
- gb) „chýbajúce prepojenie“ je chýbajúci dopravný úsek siete TEN-T pre všetky druhy dopravy alebo dopravný úsek, ktorý zabezpečuje spojenie základnej a súhrnnej siete s koridormi TEN-T, ktorý bráni kontinuite siete TEN-Z alebo ktorý obsahuje jedno alebo viacero úzkych miest ovplyvňujúcich pokračovanie siete TEN-T;*
- gc) „infraštruktúra s dvojakým použitím“ je infraštruktúra dopravnej siete, ktorá rieši občianske i obranné potreby;*
- h) „cezhraničný projekt v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov“ je projekt vybraný alebo oprávnený na výber podľa dohody o spolupráci alebo akéhokoľvek iného dojednania **medzi aspoň dvoma** členskými štátmi alebo dojednania medzi **aspoň jedným členským štátom a tretou krajinou** alebo krajinami v zmysle vymedzenia **v článkoch 8, 9, 11 a 13** smernice (EÚ) 2018/2001 pri plánovaní alebo využívaní energie z obnoviteľných zdrojov v súlade s kritériami stanovenými v časti IV prílohy k tomuto nariadeniu;
- ha) „prvoradosť energetickej efektívnosti“ je prvoradosť energetickej efektívnosti podľa článku 2 bodu 18 nariadenia (EÚ) 2018/1999;*
- i) „infraštruktúra digitálnej pripojiteľnosti“ sú siete s veľmi vysokou kapacitou, systémy 5G, vysokokvalitné miestne bezdrôtové pripojenie, chrbticové siete, ako aj prevádzkové digitálne platformy priamo súvisiace s dopravnou a energetickou infraštruktúrou;
- j) „systémy 5G“ je súbor prvkov digitálnej infraštruktúry založený na celosvetovo dohodnutých normách pre mobilné a bezdrôtové komunikačné technológie používané na pripojenie a služby s pridanou hodnotou s pokročilými výkonnostnými charakteristikami,

ako sú veľmi vysoká rýchlosť a kapacita prenosu dát, malé oneskorenie **komunikácie**, **ultravysoká** spoľahlivosť či podpora veľkého počtu pripojených zariadení;

- k) „koridor 5G“ je dopravná trasa, cesta, železnica **alebo vnútrozemská vodná cesta**, plne pokrytá infraštruktúrou digitálnej pripojiteľnosti, a najmä systémami 5G, ktorá umožňuje nepretržité poskytovanie synergetických digitálnych služieb, akými sú prepojená a automatizovaná mobilita, podobné inteligentné služby mobility pre železničnú dopravu **alebo digitálna pripojiteľnosť na vnútrozemských vodných cestách**;
- l) „prevádzkové digitálne platformy priamo súvisiace s dopravnou a energetickou infraštruktúrou“ sú fyzické a virtuálne zdroje informačných a komunikačných technológií (ďalej len „IKT“), ktoré pôsobia na špičke komunikačnej infraštruktúry a zabezpečujú tok, ukladanie, spracovanie a analýzu údajov o dopravnej a/alebo energetickej infraštruktúre;
- m) „projekt spoločného záujmu“ je projekt stanovený v nariadení (EÚ) č. 1315/2013 alebo v nariadení (EÚ) č. 347/2013 alebo v článku 8 tohto nariadenia;
- n) „štúdie“ sú činnosti potrebné na prípravu realizácie projektu, ako sú prípravné štúdie, mapovacie štúdie, štúdie uskutočniteľnosti, hodnotiace, skúšobné a validačné štúdie vrátane štúdií vo forme softvéru a všetky ostatné technické podporné opatrenia vrátane predbežných akcií zameraných na vymedzenie a vypracovanie projektu a rozhodnutie o jeho financovaní, akými sú prieskum v teréne a príprava finančného balíka;
- o) „subjekty sociálno-ekonomickej interakcie“ sú subjekty, ktoré svojím poslaním, povahou alebo polohou môžu priamo či nepriamo zabezpečiť významné sociálno-ekonomické výhody pre občanov, podniky a miestne spoločenstvá nachádzajúce sa v ich blízkom okolí **alebo v ich oblasti vplyvu**;
- p) „tretia krajina“ je krajina, ktorá nie je členským štátom Európskej Únie;
- q) „siete s veľmi vysokou kapacitou“ sú siete s veľmi vysokou kapacitou v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 2 smernice (EÚ) 2018/172;
- r) „práce“ sú nákup, dodávka a využitie komponentov, systémov a služieb vrátane softvéru a vykonávanie rozvojových, stavebných a inštalačných činností spojených s projektom, preberanie zariadení a spustenie projektu.

Článok 3

Ciele

1. Všeobecným cieľom programu je ***budovať***, rozvíjať, modernizovať ***a dokončiť*** transeurópske siete v oblasti dopravy, energetiky a digitálnych technológií a uľahčiť cezhraničnú spoluprácu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov s ohľadom na dlhodobé záväzky v oblasti dekarbonizácie ***s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť Európy, posilniť inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast***, územnú, ***sociálnu a hospodársku*** súdržnosť, prístup k vnútornému trhu a jeho integráciu s plným dôrazom na synergie medzi odvetviami ***dopravy, energetiky a digitálnych technológií***.
2. Program má tieto špecifické ciele:
 - a) V sektore dopravy:
 - i) ***v súlade s cieľmi nariadenia (EÚ) č. 1315/2013*** prispievať k rozvíjaniu projektov spoločného záujmu, ktoré súvisia s efektívnymi, prepojenými ***a multimodálnymi*** sieťami a s infraštruktúrou pre inteligentnú, ***interoperabilnú***, udržateľnú, inkluzívnu, ***dostupnú***, bezpečnú a chránenú mobilitu;
 - ii) ***prispôbiť časti transeurópskej dopravnej siete dvojakému použitiu dopravnej infraštruktúry s cieľom zlepšiť civilnú aj vojenskú mobilitu***;
 - b) v sektore energetiky prispievať k rozvoju projektov spoločného záujmu, ktoré súvisia s ďalšou integráciou ***efektívneho a konkurencieschopného*** vnútorného trhu s energiou, interoperabilitou sietí naprieč hranicami a sektormi, uľahčovaním dekarbonizácie ***hospodárstva, podporou energetickej efektívnosti*** a zabezpečením bezpečnosti dodávok energie, a takisto uľahčiť cezhraničnú spoluprácu v oblasti ***energetiky vrátane*** energie z obnoviteľných zdrojov;
 - c) v sektore digitálnych technológií prispievať k ***rozvoju projektov spoločného záujmu súvisiacich so*** zavádzaním ***bezpečných a zabezpečených*** digitálnych sietí s veľmi vysokou kapacitou a systémov 5G, k zvýšenej odolnosti a kapacite digitálnych chrbticových sietí na územiach EÚ ich prepojením so susednými územiami a k digitalizácii dopravných a energetických sietí.

Článok 4

Rozpočet

1. Finančné krytie na implementáciu programu na obdobie 2021 – 2027 je stanovené na **43 850 768 000 EUR v stálych cenách (XXX EUR v bežných cenách)**.
2. Rozdelenie tejto sumy je takéto:
 - a) **33 513 524 000 EUR v stálych cenách (XXX EUR v bežných cenách)** na špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. a), z toho:
 - i) **17 746 000 000 EUR v stálych cenách (XXX EUR v bežných cenách)** z európskeho klastra pre strategické investície;
 - ii) **10 000 000 000 EUR v stálych cenách (11 285 493 000 EUR v bežných cenách)** prevedených z Kohézneho fondu na výdavky v súlade s týmto nariadením výhradne v členských štátoch, ktoré sú oprávnené na financovanie z Kohézneho fondu;
 - iii) **5 767 524 000 EUR v stálych cenách (6 500 000 000 v bežných cenách)** z obranného klastra na špecifický cieľ uvedený v článku 3 ods. 2 písm. a) bode ii);
 - b) **8 650 000 000 EUR** na **špecifické** ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. b), *z toho 15 %, v závislosti od prijatia na trhu, na cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Ak sa dosiahne prahová hodnota 15 %, Európska komisia navýši túto sumu až na 20 %, a to v závislosti od prijatia na trhu;*
 - c) **2 662 000 000 EUR v stálych cenách (3 000 000 000 EUR v bežných cenách)** na špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. c).
3. Komisia sa nesmie odchýliť od sumy uvedenej v odseku 2 písm. a) bode ii).
4. **Až 1 %** sumy uvedenej v odseku 1 sa môže použiť na technickú a administratívnu pomoc určenú na implementáciu programu a usmernení špecifických pre jednotlivé sektory, ako sú prípravné, monitorovacie, kontrolné, audítorské a hodnotiace činnosti vrátane korporátnych informačných a technologických systémov. Táto suma sa môže použiť aj na financovanie sprievodných opatrení na podporu prípravy projektov, *najmä na*

poskytovanie poradenstva predkladateľom projektov o možnostiach financovania s cieľom pomôcť im pri štruktúrovaní svojho projektového financovania.

5. Rozpočtové záväzky, ktoré sa vzťahujú na akcie trvajúce viac ako jeden rozpočtový rok, sa môžu rozdeliť na ročné splátky počas niekoľkých rokov.
6. Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie o rozpočtových pravidlách, výdavky na akcie vyplývajúce z projektov zahrnutých do prvého pracovného programu môžu byť oprávnené od 1. januára 2021.
7. Suma presunutá z Kohézneho fondu sa implementuje v súlade s týmto nariadením s výhradou odseku 8 a bez toho, aby bol dotknutý článok 14 ods. 2 písm. b).
8. Pokiaľ ide o sumy presunuté z Kohézneho fondu, pri výbere projektov oprávnených na financovanie sa **do 31. decembra 2022** dodržiavajú národné alokácie v rámci Kohézneho fondu. Zdroje presunuté na program, ktoré nie sú viazané na projekt dopravnej infraštruktúry, budú od 1. januára **2023** k dispozícii **na konkurenčnom základe** všetkým členským štátom oprávneným na čerpanie prostriedkov z Kohézneho fondu na financovanie projektov dopravnej infraštruktúry v súlade s týmto nariadením.
- 8a. ***Suma presunutá z Kohézneho fondu sa nesmie použiť na financovanie medzisektorových pracovných programov a operácií kombinovaného financovania.***
9. Zdroje pridelené členským štátom v rámci zdieľaného riadenia môžu byť na základe ich žiadosti presunuté na program. Komisia používa tieto zdroje priamo v súlade s [článkom 62 ods. 1 písm. a)] nariadenia o rozpočtových pravidlách alebo nepriamo v súlade s písmenom c) uvedeného článku. Tieto zdroje sa použijú v prospech dotknutého členského štátu.
- 9a. ***Bez toho, aby bol dotknutý článok 4 ods. 9, sa zdroje v digitálnom sektore pridelené členským štátom v rámci zdieľaného hospodárenia môžu na základe ich žiadosti presunúť na program vrátane doplnenia financovania oprávnených činností podľa článku 9 ods. 4 až do výšky 100 % celkových oprávnených nákladov, ak je to možné, bez toho, aby bola dotknutá zásada spolufinancovania stanovená v článku 190 nariadenia o rozpočtových pravidlách a v pravidlách štátnej pomoci. Tieto zdroje sa použijú len v prospech dotknutého členského štátu.***

Článok 5

Tretie krajiny pridružené k programu

1. Do programu sa môžu zapojiť tieto tretie krajiny:

- a) členovia Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), ktorí sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), v súlade s podmienkami stanovenými v Dohode o EHP;
- b) prístupujúce krajiny, kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami ich účasti na programoch Únie stanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach Rady pre pridruženie alebo v podobných dohodách a v súlade s osobitnými podmienkami stanovenými v dohodách medzi Úniou a týmito krajinami;
- c) krajiny, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika, v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie stanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach Rady pre pridruženie alebo v podobných dohodách a v súlade s osobitnými podmienkami stanovenými v dohodách medzi Úniou a týmito krajinami;
- d) ostatné tretie krajiny v súlade s podmienkami stanovenými v osobitnej dohode vzťahujúcej sa na účasť príslušnej tretej krajiny na akomkoľvek programe Únie, ak sa touto dohodou:
 - zabezpečuje spravodlivá rovnováha, pokiaľ ide o príspevky a výhody tretej krajiny zúčastňujúcej sa na programoch Únie;
 - stanovujú podmienky účasti na programoch vrátane výpočtu finančných príspevkov na jednotlivé programy a ich administratívnych nákladov. Tieto príspevky predstavujú pripísané príjmy v súlade s článkom 21 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách;
 - neudeľuje tretej krajine rozhodovacia právomoc v súvislosti s dotknutým programom;
 - zaručujú práva Únie na zabezpečenie riadneho finančného riadenia a na ochranu jej finančných záujmov;

– ***zabezpečuje recipocita pri prístupe k podobným programom v tretej krajine, najmä v oblasti verejného obstarávania.***

2. Tretie krajiny uvedené v odseku 1 a subjekty zriadené v týchto krajinách nesmú získavať finančnú pomoc na základe tohto nariadenia okrem prípadov, keď je to nevyhnutné na dosiahnutie cieľov daného projektu spoločného záujmu a za podmienok stanovených v pracovných programoch uvedených v článku 19 ***a podľa ustanovení v článku 8 nariadenia (EÚ) č. 1315/2013.***

Článok 6

Implementácia a formy financovania zo strany EÚ

1. Program sa vykonáva v rámci priameho hospodárenia v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách alebo nepriameho hospodárenia s orgánmi uvedenými v článku 62 ods. 1 písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách.
2. Z programu sa môžu poskytovať finančné prostriedky vo forme ***grantov a verejného obstarávania, ako*** sa stanovuje v nariadení o rozpočtových pravidlách. Môže sa z neho ***tiež prispieť na*** operácie kombinovaného financovania v súlade s nariadením o programe InvestEU a hlavou X nariadenia o rozpočtových pravidlách. ***V odvetví dopravy nesmie príspevok Únie k operáciám kombinovaného financovania presahovať 10 % rozpočtového krytia v článku 4 ods. 2 písm. a) bode i). V odvetví dopravy sa operácie kombinovaného financovania môžu použiť na akcie súvisiace s inteligentnou, interoperabilnou, udržateľnou, inkluzívnou, bezpečnou a zabezpečenou mobilitou, ako sa uvádza v článku 9 ods. 2 písm. b).***
3. Komisia môže delegovať na výkonné agentúry právomoc vykonávať časť programu v súlade s článkom [69] nariadenia o rozpočtových pravidlách na účely požiadaviek optimálneho riadenia a efektívnosti programu pre sektory dopravy, energetiky a digitálnych technológií.
4. Príspevky do vzájomného poistného mechanizmu môžu pokrývať riziko spojené s vymáhaním finančných prostriedkov, ktoré majú zaplatiť ich príjemcovia, a považujú sa podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách za dostatočnú záruku. Uplatňujú sa ustanovenia stanovené v [článku X] nariadenia XXX [nástupcu nariadenia o záručnom fonde].

Článok 7

Cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov

1. Cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov **prispievajú k dekarbonizácii, dokončeniu vnútorného trhu s energiou a posilneniu bezpečnosti dodávok**. **Tieto projekty** sú zahrnuté v dohode o spolupráci alebo v akomkoľvek inom dojednaní medzi **aspoň dvoma** členskými štátmi alebo **aspoň jedným** členským štátom a **tretou krajinou**, ako je uvedené v **článkoch 8, 9, 11 a 13** smernice (EÚ) 2018/2001. Tieto projekty sa určia v súlade so **všeobecnými** kritériami a s **procesom** stanovenými v časti IV prílohy k tomuto nariadeniu.
2. Komisia do 31. decembra 2019 prijme delegovaný akt v súlade s článkom 23 písm. d) tohto nariadenia s cieľom bližšie určiť, **bez toho, aby boli dotknuté kritéria na vyhodnotenie návrhov stanovené v článku 13**, špecifické výberové kritériá a stanoviť podrobnosti o procese výberu projektov a uverejní metodiky na hodnotenie prínosu projektov k všeobecným kritériám a na **vypracovanie analýzy nákladov a prínosov** uvedených v časti IV prílohy.
3. Štúdie zamerané na rozvoj a určenie cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov sú oprávnené na financovanie podľa tohto nariadenia.
4. Cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov sú oprávnené na financovanie prác zo strany Únie, ak spĺňajú tieto dodatočné kritériá:
 - a) analýza nákladov a prínosov pre konkrétny projekt podľa časti IV bodu 3 prílohy **je povinná pre všetky podporované projekty, vykoná sa transparentne, komplexne a úplne a preukáže sa v nej** existencia významných úspor nákladov a/alebo prínosov z hľadiska systémovej integrácie, **environmentálnej udržateľnosti**, bezpečnosti dodávok energie alebo inovácií, a
 - b) žiadateľ preukáže, že projekt by sa bez poskytnutého grantu nezrealizoval, alebo že projekt bez poskytnutého grantu nemôže byť komerčne životaschopný. V tejto analýze sa zohľadnia všetky príjmy vyplývajúce zo systémov podpory.
5. Výška grantu na stavebné práce bude primeraná k úsporám nákladov a/alebo prínosom uvedeným v časti IV bode 2 písm. b) prílohy, nepresiahne výšku potrebnú na to, aby sa

projekt zrealizoval alebo sa stal komerčne životaschopným *a je v súlade s ustanoveniami článku 14 ods. 3.*

6. *V programe sa stanovuje možnosť koordinovaného financovania s podporným rámcom na využívanie energie z obnoviteľných zdrojov uvedený v článku 3 ods. 5 smernice (EÚ) 2018/2001 a spolufinancovanie s mechanizmom Únie na financovanie energie z obnoviteľných zdrojov uvedeným v článku 33 nariadenia (EÚ) 2018/1999.*

Komisia pravidelne posudzuje využívanie finančných prostriedkov, pokiaľ ide o referenčnú sumu uvedenú v článku 4 ods. 2 písm. b) pre cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Po tomto posúdení sa pri chýbajúcom dostatočnom počte projektov cezhraničného využívania energie z obnoviteľných zdrojov na trhu nevyužitý rozpočet plánovaný na cezhraničné projekty v oblasti obnoviteľných zdrojov energie využije na dosiahnutie cieľov transeurópskych energetických sietí vymedzených v článku 3 ods. 2 písm. b) pre oprávnené akcie stanovené v článku 9 ods. 3 a od roku 2024 sa môže využiť na spolufinancovanie mechanizmu financovania Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999.

Komisia prostredníctvom vykonávacieho aktu stanoví osobitné pravidlá týkajúce sa spolufinancovania medzi časťami týkajúcimi sa cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v rámci NPE a finančným mechanizmom zriadeným podľa článku 33 nariadenia (EÚ) 2018/1999. Uplatní sa postup preskúmania uvedený v článku 22.

Článok 8

Projekty spoločného záujmu v oblasti infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti

1. Projekty spoločného záujmu v oblasti infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti *sú projekty, od ktorých sa očakáva, že významne prispejú k cieľom strategických prepojení Únie a/alebo poskytnú sieťovú infraštruktúru podporujúcu digitálnu transformáciu hospodárstva a spoločnosti, ako aj jednotný európsky digitálny trh.*
- 1a. *Projekty spoločného záujmu v oblasti infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti spĺňajú tieto kritériá:*
- a) *prispievajú k špecifickému cieľu stanovenému v článku 3 ods. 2 písm. c);*

- b) *zavádzajú najvhodnejšiu dostupnú a najvhodnejšiu technológiu pre konkrétny projekt, ktorá navrhuje najlepšiu vyváženosť v zmysle kapacity dátového toku, bezpečnosti prenosu, odolnosti siete, kybernetickej bezpečnosti a nákladovej efektívnosti.*
2. Štúdie zamerané na rozvoj a určenie projektov spoločného záujmu v oblasti infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti sú oprávnené na financovanie podľa tohto nariadenia.
3. Bez toho, aby boli dotknuté kritériá na vyhodnotenie ponúk stanovené v článku 13, sa určí priorita pri financovaní s prihliadnutím na tieto kritériá:
- a) akcie prispievajúce k *zavádzaniu* sietí s veľmi vysokou kapacitou *a* prístupu k nim *vrátane 5G a iného moderného pripojenia v súlade s cieľmi EÚ v oblasti strategického prepojenia v oblastiach, v ktorých sa nachádzajú* sociálno-ekonomické faktory, sa uprednostňujú s prihliadnutím na *ich potreby* v oblasti pripojiteľnosti *a na vytvorené dodatočné pokrytie plochy vrátane domácností* v súlade s časťou V prílohy. *Samostatné zavádzanie pre jednotlivé sociálno-ekonomické hnacie sily možno podporiť, pokiaľ nie je ekonomicky neprimerané alebo fyzicky neuskutočniteľné;*
- b) akcie prispievajúce k poskytovaniu vysokokvalitného bezdrôtového pripojenia v miestnych komunitách v súlade s časťou V prílohy;
- c) ■ akcie, ktoré prispievajú k zavedeniu *koridorov 5G pozdĺž hlavných dopravných trás* vrátane transeurópskych dopravných sietí, *majú prioritu*, aby sa zabezpečilo pokrytie pozdĺž hlavných dopravných trás, ktoré umožní nepretržité poskytovanie synergii digitálnych služieb, *pričom sa zohľadní jeho sociálno-ekonomický význam v porovnaní s akýmkoľvek v súčasnosti zavedenými technologickými riešeniami v rámci prístupu orientovaného na budúcnosť*. V časti V prílohy sa nachádza orientačný zoznam projektov, ktoré by mohli využívať podporu;
- d) projekty zamerané na zavádzanie alebo *významnú modernizáciu* cezhraničných chrbticových sietí spájajúcich Úniu s tretími krajinami a posilňovanie prepojení *medzi elektronickými komunikačnými sieťami* na území Únie, a to aj podmorskými káblami, sa uprednostnia na základe rozsahu, v akom významne prispievajú

k zvýšeniu **výkonnosti**, odolnosti a **veľmi vysokej** kapacity **týchto** elektronických komunikačných sietí;

I

- f) pokiaľ ide o projekty, ktorými sa zavádzajú prevádzkové digitálne platformy, prioritou sú akcie založené na najmodernejších technológiách, pričom sa zohľadnia aspekty ako interoperabilita, kybernetická bezpečnosť, ochrana údajov a opakované použitie.

KAPITOLA III OPRÁVNENOSŤ

Článok 9 Oprávnené akcie

1. Na financovanie sú oprávnené len akcie, ktoré prispievajú k plneniu cieľov uvedených v článku 3 **s prihliadnutím na dlhodobé záväzky v oblasti dekarbonizácie**. Takéto akcie zahŕňajú štúdie, práce a iné sprievodné opatrenia potrebné na riadenie a implementáciu programu a usmernení špecifických pre jednotlivé sektory. **Štúdie sú oprávnené len vtedy, ak sa týkajú projektov oprávnených v rámci tohto programu.**
2. Na finančnú pomoc Únie podľa tohto nariadenia sú oprávnené **iba** tieto akcie v odvetví dopravy:
 - a) akcie týkajúce sa efektívnych, prepojených, **interoperabilných a multimodálnych** sietí **pre rozvoj železničnej, cestnej, vnútrozemskej vodnej a námornej infraštruktúry**:
 - i) akcie, ktorými sa realizuje základná sieť podľa kapitoly III nariadenia (EÚ) č. 1315/2013, vrátane akcií súvisiacich s **cezhraničnými a chýbajúcimi prepojeniami, ako sa uvádza v časti III prílohy k tomuto nariadeniu, ako aj mestských uzlov, multimodálnych logistických platforiem**, námorných prístavov, vnútrozemských prístavov, terminálov kombinovanej železničnej a cestnej **a prepojení na letiská** základnej siete, ako sa stanovuje v prílohe II k nariadeniu (EÚ) č. 1315/2013. Akcie, ktorými sa realizuje základná sieť, môžu zahŕňať súvisiace prvky nachádzajúce sa v súhrnnej sieti, ak je to potrebné na

účely optimalizácie investícií a podľa postupov vymedzených v pracovných programoch uvedených v článku 19 tohto nariadenia;

- ii) akcie **týkajúce sa** cezhraničných prepojení súhrnnej siete v súlade s kapitolou II nariadenia (EÚ) č. 1315/2013, **ako sú akcie uvedené v časti III oddiele 2 prílohy k tomuto nariadeniu, akcie uvedené v časti III oddiele 3 prílohy k tomuto nariadeniu, akcie týkajúce sa štúdií na rozvoj súhrnnej siete a akcie týkajúce sa námorných a vnútrozemských prístavov súhrnnej siete v súlade s kapitolou II nariadenia (EÚ) č. 1315/2013;**
- iii) akcie, ktorými sa realizujú úseky súhrnnej siete nachádzajúce sa v najvzdialenejších regiónoch podľa kapitoly II nariadenia (EÚ) č. 1315/2013 vrátane akcií súvisiacich s príslušnými mestskými uzlami, námornými prístavmi, vnútrozemskými prístavmi, terminálmi kombinovanej železničnej a cestnej dopravy, **pripojení na letiská a multimodálne logistické platformy** súhrnnej siete, ako sa stanovuje v prílohe II k nariadeniu (EÚ) č. 1315/2013;
- iv) akcie podporujúce projekty spoločného záujmu s cieľom prepojiť transeurópsku sieť so sieťami infraštruktúry susedných krajín, ako sa vymedzuje v článku 8 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1315/2013;
- b) akcie súvisiace s inteligentnou, **interoperabilnou**, udržateľnou, **multimodálnou**, inkluzívnou, **prístupnou**, bezpečnou a chránenou mobilitou:
 - i) akcie podporujúce námorné diaľnice podľa článku 21 nariadenia (EÚ) č. 1315/2013 **so zameraním na cezhraničnú príbrežnú námornú dopravu;**
 - ii) akcie podporujúce systémy telematických aplikácií ■ v súlade s článkom 31 nariadenia (EÚ) č. 1315/2013 **pre príslušné druhy dopravy zahŕňajúce najmä:**
 - **v prípade železníc: systém ERTMS;**
 - **v prípade vnútrozemských vodných ciest: riečne informačné služby (RIS);**

- *v prípade cestnej dopravy: inteligentné dopravné systémy (IDS);*
 - *v prípade námornej dopravy: v prípade námornej dopravy: systém VT MIS a elektronické námorné služby vrátane služieb kontaktného miesta, ako sú integrované námorné kontaktné miesto, systémy slúžiace komunitám prístavov a príslušné colné informačné systémy;*
 - *v prípade leteckej dopravy: systémy manažmentu letovej prevádzky, a to najmä tie, ktoré sa opierajú o systém SESAR;*
- iii) akcie podporujúce **udržateľné** služby nákladnej dopravy v súlade s článkom 32 nariadenia (EÚ) č. 1315/2013 *a akcie na znižovanie hluku z nákladnej železničnej dopravy;*
- iv) akcie podporujúce nové technológie a inovácie vrátane automatizácie, zdokonalených dopravných služieb, modálnej integrácie a infraštruktúry pre alternatívne palivá **pre všetky druhy dopravy** v súlade s článkom 33 nariadenia (EÚ) č. 1315/2013;
- v) akcie na odstránenie prekážok interoperability, najmä pri zabezpečovaní účinkov koridoru/siete **v súlade s článkom 3 písm. o) nariadenia (EÚ) č. 1315/2013, a to aj pokiaľ ide o podporu zvýšenia objemu nákladnej železničnej dopravy vrátane automatických zariadení spojených so zmenou rozchodu kolies;**
- va) akcie na odstránenie prekážok interoperability, **najmä v mestských uzloch, ako sa uvádza v článku 30 nariadenia (EÚ) č. 1315/2013;**
- vi) akcie, ktorými sa realizuje bezpečná a zabezpečená infraštruktúra a mobilita vrátane bezpečnosti cestnej premávky v súlade s článkom 34 nariadenia (EÚ) č. 1315/2013;
- vii) akcie na zlepšenie odolnosti dopravnej infraštruktúry, **najmä** proti zmene klímy a prírodným katastrofám, a odolnosti proti **ohrozeniam kybernetickej bezpečnosti;**

viii) akcie na zlepšenie dostupnosti dopravnej infraštruktúry *pre všetky druhy dopravy a pre všetkých používateľov, najmä pre používateľov so zníženou mobilitou*, v súlade s článkom 37 nariadenia (EÚ) č. 1315/2013;

ix) *akcie zlepšujúce dostupnosť dopravnej infraštruktúry a jej dostupnosť na účely bezpečnosti a civilnej ochrany a akcie, ktorými sa* dopravná infraštruktúra *prispôbuje na účely kontrol na vonkajších hraniciach Únie s cieľom uľahčiť dopravné toky;*

c) v súlade s osobitným cieľom uvedeným v článku 3 ods. 2 písm. a) bode ii) *a v súlade s článkom 11a akcie alebo špecifické činnosti v rámci akcie, podporujúce nové alebo existujúce transeurópske dopravné siete alebo ich časti vhodné na vojenskú prepravu s cieľom prispôbiť ju požiadavkám infraštruktúry s dvojakým použitím.*

3. Na finančnú pomoc Únie podľa tohto nariadenia sú oprávnené **iba** tieto akcie v sektore energetiky:

a) akcie súvisiace s projektmi spoločného záujmu, ako sa stanovuje v článku 14 nariadenia (EÚ) č. 347/2013;

b) akcie podporujúce cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov *vrátane inovačných riešení, ako aj uskladňovania energie z obnoviteľných zdrojov a ich koncepcie*, ako sa vymedzuje v časti IV prílohy k tomuto nariadeniu, s výhradou splnenia podmienok stanovených v článku 7 tohto nariadenia.

4. Na finančnú pomoc Únie podľa tohto nariadenia sú oprávnené **iba** tieto akcie v sektore digitálnych technológií:

a) akcie na podporu *zavádzania sietí s veľmi vysokou kapacitou, ako aj systémov 5G, ktoré sú schopné zabezpečovať* gigabitové pripojenie, a prístupu k nim, *a to v oblastiach, v ktorých sa nachádzajú* sociálno-ekonomické *hnacie sily;*

b) akcie podporujúce poskytovanie vysokokvalitného miestneho bezdrôtového pripojenia v miestnych komunitách, ktoré je bezplatné a bez diskriminačných podmienok;

- c) akcie, ktorými sa realizuje neprerušované pokrytie systémami 5G všetkých hlavných dopravných trás vrátane transeurópskych dopravných sietí;
- d) akcie podporujúce zavádzanie **nových alebo významnú modernizáciu existujúcich** chrbticových sietí, a to aj s podmorskými káblami **v členských štátoch a medzi nimi** a medzi Úniou a tretími krajinami;
- f) akcie, ktorými sa realizujú požiadavky na infraštruktúru digitálnej pripojiteľnosti súvisiace s cezhraničnými projektmi v oblasti dopravy alebo energetiky a/alebo ktorými sa podporujú prevádzkové digitálne platformy priamo spojené s dopravnou alebo energetickou infraštruktúrou.

V časti V prílohy sa nachádza orientačný zoznam oprávnených projektov v digitálnom sektore.

Článok 10

Synergie **medzi sektormi dopravy, energetiky a digitálnych technológií**

1. Akcie **súčasne** prispievajúce k dosiahnutiu jedného alebo viacerých cieľov v najmenej dvoch sektoroch, ako sa stanovuje v článku 3 ods. 2 písm. a), b) a c), sú oprávnené na získanie finančnej pomoci Únie podľa tohto nariadenia **a využívanie vyššej miery spolufinancovania v súlade s článkom 14**. Takéto akcie sa zrealizujú prostredníctvom pracovných programov týkajúcich sa najmenej dvoch sektorov vrátane osobitných kritérií na vyhodnotenie ponúk a financujú sa z rozpočtových príspevkov z príslušných sektorov.
2. V rámci sektora dopravy, energetiky alebo digitálnych technológií môžu akcie oprávnené v súlade s článkom 9 obsahovať **synergické** prvky **súvisiace s akýmkoľvek iným sektorom**, ktoré sa **netýkajú** oprávnených akcií, ako sa stanovuje v článku 9 ods. 2, 3 alebo 4, za predpokladu, že spĺňajú všetky tieto požiadavky:
 - a) náklady na tieto **synergické** prvky nepresahujú 20 % celkových oprávnených nákladov na akciu a
 - b) tieto **synergické** prvky súvisia so sektorom dopravy, energetiky alebo digitálnych technológií a
 - c) tieto **synergické** prvky umožňujú výrazne zlepšiť sociálno-ekonomické, klimatické alebo environmentálne prínosy akcie.

Článok 11
Oprávnené subjekty

1. Okrem kritérií stanovených v článku [197] nariadenia o rozpočtových pravidlách sa uplatňujú kritériá oprávnenosti uvedené v tomto článku.
2. Oprávnené sú tieto subjekty:
 - a) právne subjekty usadené v členskom štáte ***vrátane spoločných podnikov***;
 - b) právne subjekty usadené v tretej krajine pridruženej k programu ***alebo v zámorských krajinách a na zámorských územiach***;
 - c) právne subjekty vytvorené podľa práva Únie a medzinárodné organizácie, ak sa tak stanovuje v pracovných programoch.
3. Fyzické osoby nie sú oprávnené.
4. Právne subjekty usadené v tretej krajine, ktorá nie je pridružená k programu, sú výnimočne oprávnené na získanie podpory v rámci programu, ak je to nevyhnutné na dosiahnutie cieľov daného projektu spoločného záujmu ***v oblasti dopravy, energetiky a digitalizácie*** alebo cezhraničného projektu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.
5. Oprávnené sú ***iba*** návrhy predložené jedným alebo viacerými členskými štátmi alebo návrhy, ktoré po dohode s dotknutými členskými štátmi predložili medzinárodné organizácie, spoločné podniky alebo verejné či súkromné podniky alebo subjekty ***vrátane regionálnych alebo miestnych orgánov***. ***V prípade, že členský štát nesúhlasí s predloženým návrhom, informuje o tom.***

Členský štát môže rozhodnúť, že pre konkrétny pracovný program alebo pre konkrétne kategórie žiadostí bude možné predkladať návrhy bez jeho súhlasu. V takom prípade sa na žiadosť dotknutého členského štátu táto skutočnosť uvedie v príslušnom pracovnom programe a výzve na predkladanie takýchto návrhov.

Článok 11a

Osobitné požiadavky oprávnenosti týkajúce sa akcií súvisiacich s prispôsobením sietí TEN-T na civilno-obranné dvojaké použitie

1. *Akcie prispievajúce k prispôsobeniu základných alebo komplexných sietí TEN-T, ako sú vymedzené v nariadení č. 1315/2013, s cieľom umožniť civilno-obranné dvojaké použitie infraštruktúry, podliehajú týmto dodatočným požiadavkám oprávnenosti:*
 - a) *návrhy predkladá jeden alebo viac členských štátov alebo, po súhlase dotknutých členských štátov, právnické osoby usadené v členských štátoch;*
 - b) *akcie sa vzťahujú na úseky alebo uzly, ktoré členské štáty identifikovali v prílohách k vojenským požiadavkám na vojenskú mobilitu v rámci EÚ aj mimo EÚ, ktorý prijala Rada 20. novembra 2018¹ alebo akýkoľvek nasledujúci zoznam prijatý neskôr, a na akýkoľvek ďalší orientačný zoznam prioritných projektov, ktoré môžu členské štáty identifikovať v súlade s akčným plánom vojenskej mobility;*
 - c) *akcie sa môžu vzťahovať na modernizáciu existujúcich komponentov infraštruktúry alebo na výstavbu nových komponentov infraštruktúry pri zohľadnení požiadaviek na infraštruktúru uvedených v odseku 2;*
 - d) *akcie na realizáciu požiadavky na infraštruktúru, ktorej úroveň presahuje úroveň požadovanú pre položky s dvojakým použitím, sú oprávnené; náklady na ne sú však oprávnené iba do výšky nákladov zodpovedajúcich úrovni požiadaviek potrebných pre dvojaké použitie. Akcie týkajúce sa infraštruktúry používanej len na vojenské účely nie sú oprávnené.*
 - e) *akcie podľa tohto článku sa financujú len zo sumy v súlade s článkom 4 ods. 2 písm. a) bodom iii).*

¹ ST 13674/18.

2. ***Komisia prijme vykonávací akt, v ktorom spresní, ak je to potrebné, požiadavky na infraštruktúru, ktoré sa vzťahujú na určité kategórie činností infraštruktúry s dvojakým použitím a hodnotiaci postup týkajúci sa akcií súvisiacich s akciami v oblasti civilno-obrannej dvojakej infraštruktúry.***

Po predbežnom vyhodnotení programu uvedeného v článku 21 ods. 2 Komisia môže navrhnúť rozpočtovému orgánu presun neviazaných prostriedkov z článku 4 ods. 2 písm. a) bodu iii) do článku 4 ods. 2 písm. a) bodu i.

KAPITOLA III

GRANTY

Článok 12

Granty

Granty v rámci programu sa udeľujú a riadia v súlade s hlavou VIII nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Článok 13

Kritériá na vyhodnotenie návrhov

1. ***Transparentné*** kritériá na vyhodnotenie návrhov sú vymedzené v pracovných programoch uvedených v článku 19 a vo výzvach na predkladanie návrhov, pričom sa v príslušnom rozsahu zohľadňujú ***len*** tieto prvky:
- a) hospodársky, sociálny a environmentálny vplyv ***vrátane vplyvu na klímu*** (prínosy a náklady ***životného cyklu projektu***), ***správnosti, úplnosti a transparentnosti analýzy***;
 - b) inovácie ***a digitalizáciu***, bezpečnosť, interoperabilitu a aspekty prístupnosti ***vrátane osôb so zníženou pohyblivosťou***;
 - c) cezhraničný rozmer, ***integrácia siete a územná prístupnosť, a to aj pre najvzdialenejšie regióny a ostrovy***;
 - ca)*** ***európska pridaná hodnota***;
 - d) synergie medzi sektormi dopravy, energetiky a digitálnych technológií;
 - e) pripravenosť akcie v rámci vývoja projektu;

ea) spoločnosť stratégie údržby navrhnuť pre dokončený projekt;

f) náležitosť navrhovaného plánu vykonávania;

g) katalytický účinok finančnej pomoci Únie na investíciu;

h) potreba prekonať finančné prekážky, ako sú **prekážky súvisiace** s nedostatočnou komerčnou životaschopnosťou, **vysokými počiatočnými nákladmi** alebo nedostatočným financovaním trhom;

ha) potenciál dvojitého využitia v kontexte vojenskej mobility;

i) súlad s plánmi Únie a národnými plánmi v oblasti energetiky a klímy **vrátane zásady prvoradosti energetickej efektívnosti**.

2. Pri hodnotení návrhov na základe kritérií na vyhodnotenie návrhov sa v prípade potreby zohľadní odolnosť proti nepriaznivým účinkom zmeny klímy prostredníctvom posúdenia klimatickej citlivosti a rizík vrátane príslušných opatrení týkajúcich sa adaptácie.

3. Pri hodnotení návrhov na základe kritérií na vyhodnotenie návrhov sa zabezpečí, aby v prípade potreby, ako sa uvádza v pracovných programoch, akcie podporované programom, ktoré zahŕňajú technológie v oblasti určovania polohy, navigácie a určovania času, boli technicky zlučiteľné s programami EGNOS/Galileo a Copernicus.

4. Pokiaľ ide o sektor dopravy, pri hodnotení návrhov na základe kritérií na vyhodnotenie návrhov uvedenom v odseku 1 sa v prípade potreby zabezpečí, aby navrhované akcie boli v súlade s pracovnými plánmi pre koridory a vykonávacími aktmi podľa článku 47 nariadenia (EÚ) č. 1315/2013 a aby sa v nich zohľadnilo **poradné** stanovisko zodpovedného európskeho koordinátora podľa článku 45 ods. 8 uvedeného nariadenia.

Hodnotením sa tiež posúdi, či implementácia akcií financovaných z Nástroja na prepájanie Európy nesie riziká narušenia prepravy nákladu a cestujúcich na úseku trate, ktorej sa projekt týka, a či sa tieto riziká zmiernili.

5. Pokiaľ ide o akcie týkajúce sa cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, v kritériách na vyhodnotenie návrhov vymedzených v pracovných programoch a vo výzvach na predkladanie návrhov sa zohľadnia podmienky stanovené v článku 7 ods. 4.

6. Pokiaľ ide o akcie týkajúce sa projektov spoločného záujmu v oblasti digitálnej pripojiteľnosti, v kritériách na vyhodnotenie návrhov vymedzených v pracovných programoch a vo výzvach na predkladanie návrhov sa zohľadnia podmienky stanovené v článku 8 ods. 3.

Článok 14

Miery spolufinancovania

1. Pokiaľ ide o štúdie, objem finančnej pomoci Únie neprekročí 50 % celkových oprávnených nákladov. Pokiaľ ide o štúdie financované zo súm presunutých z Kohézneho fondu, maximálne miery spolufinancovania sú tie, ktoré sa uplatňujú na Kohézny fond, ako sa uvádza v odseku 2 písm. b).
2. Pokiaľ ide o práce v sektore dopravy, uplatňujú sa tieto maximálne miery spolufinancovania:
 - a) v prípade prác súvisiacich so špecifickými cieľmi uvedenými v článku 3 ods. 2 písm. a) **bode i)** objem finančnej pomoci Únie neprekročí 30 % celkových oprávnených nákladov. Miery spolufinancovania sa môžu zvýšiť na maximálne 50 % pre akcie súvisiace s cezhraničnými prepojeniami za podmienok stanovených v písmene c) tohto odseku, pre akcie podporujúce systémy telematických aplikácií, **pre akcie podporujúce vnútrozemské vodné cesty, železničnú interoperabilitu**, pre akcie podporujúce nové technológie a inovácie, pre akcie podporujúce zlepšenia bezpečnosti infraštruktúry **a pre akcie na prispôsobenie dopravnej infraštruktúry na účely kontroly vonkajšej hranice Únie** v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie. V prípade akcií v najvzdialenejších regiónoch **sa miery spolufinancovania stanovia na maximálne 70 %;**
 - aa) **v prípade prác súvisiacich so špecifickými cieľmi uvedenými v článku 3 ods. 2 písm. a) bode ii) objem finančnej pomoci Únie neprekročí 50 % celkových oprávnených nákladov. Miery spolufinancovania sa môžu zvýšiť maximálne na 85 %, ak sú potrebné zdroje presunuté do programu podľa článku 4 ods. 9;**
 - b) pokiaľ ide o sumy presunuté z Kohézneho fondu, maximálne miery spolufinancovania sú tie, ktoré sa uplatňujú na Kohézny fond, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) XXX [VN]. Tieto miery spolufinancovania sa môžu zvýšiť na

maximálne 85 % pre akcie súvisiace s cezhraničnými prepojeniami za podmienok stanovených v písmene c) tohto odseku **a akcie týkajúce sa chýbajúcich prepojení**;

- c) pokiaľ ide o akcie súvisiace s cezhraničnými prepojeniami, zvýšené maximálne miery spolufinancovania, ako sa stanovujú v písmenách a) a b), sa môžu uplatňovať iba na akcie, ktoré preukazujú vysoký stupeň integrácie pri plánovaní a realizácii akcie na účely kritéria pridelenia grantu uvedeného v článku 13 ods. 1 písm. c), **napríklad** vytvorením jednej projektovej spoločnosti, spoločnou riadiacou štruktúrou, dvojstranným právnym rámcom alebo vykonávacím aktom podľa článku 47 nariadenia (EÚ) č. 1315/2013. **okrem toho sa miera spolufinancovania, ktorá sa uplatňuje na projekty vykonávané v rámci štruktúr integrovaného riadenia vrátane spoločných podnikov, v súlade s článkom 11 ods. 2 písm. a), môže zvýšiť o 5 %.**

3. Pokiaľ ide o práce v sektore energetiky, uplatňujú sa tieto maximálne miery spolufinancovania:

- a) v prípade prác súvisiacich so špecifickými cieľmi uvedenými v článku 3 ods. 2 písm. b) objem finančnej pomoci Únie neprekročí 50 % celkových oprávnených nákladov, **pre práce v najvzdialenejších regiónoch sú miery spolufinancovania najviac 70 %;**
- b) miery spolufinancovania sa môžu zvýšiť maximálne na 75 % pre akcie prispievajúce k projektom spoločného záujmu, ktoré vychádzajú z dokumentov uvedených v článku 14 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 347/2013 a ktoré poskytujú vysokú úroveň regionálnej bezpečnosti dodávok energie alebo bezpečnosti dodávok energie v celej Únii, posilňujú solidaritu Únie alebo predstavujú vysoko inovačné riešenia.

4. Pokiaľ ide o práce v sektore digitálnych technológií, uplatňujú sa tieto maximálne miery spolufinancovania: v prípade prác súvisiacich so špecifickými cieľmi uvedenými v článku 3 ods. 2 písm. c) objem finančnej pomoci Únie neprekročí 30 % celkových oprávnených nákladov. **V prípade prác v najvzdialenejších regiónoch sa miery spolufinancovania stanovia na maximálne 70 %.** Miery spolufinancovania sa môžu zvýšiť až na 50 % pre akcie so silným cezhraničným rozmerom, ako je neprerušované pokrytie systémami 5G pozdĺž hlavných dopravných trás alebo zavedenie chrbticových sietí medzi členskými štátmi a medzi Úniou a tretími krajinami, a až na 75 % pre akcie,

ktorými sa zavádza gigabitové pripojenie subjektov sociálno-ekonomickej interakcie. akcie v oblasti poskytovania miestneho bezdrôtového pripojenia v miestnych komunitách, **ktoré sa vykonávajú prostredníctvom grantov s nízkou hodnotou, sa môžu financovať** z finančnej pomoci Únie až do výšky 100 % oprávnených nákladov bez toho, aby tým bola dotknutá zásada spolufinancovania.

5. Maximálna miera spolufinancovania uplatniteľná na akcie uvedené v článku 10 **ods. 1** je najvyššia maximálna miera spolufinancovania uplatniteľná na dotknuté sektory. **Okrem toho sa miera spolufinancovania uplatniteľná na tieto akcie môže zvýšiť o 10 %.**

Článok 15

Oprávnené náklady

Okrem kritérií stanovených v článku [186] nariadenia o rozpočtových pravidlách sa uplatňujú tieto kritériá oprávnenosti nákladov:

- a) oprávnené môžu byť len výdavky, ktoré vznikli v členských štátoch s výnimkou prípadov, keď sa projekt spoločného záujmu alebo cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov týkajú územia jednej alebo viacerých tretích krajín, ako sa uvádza v článku 5 alebo v článku 11 ods. 4 tohto nariadenia alebo medzinárodných vôd a keď je akcia nevyhnutná na dosiahnutie cieľov daného projektu;
- b) náklady na zariadenia, vybavenie a infraštruktúru, s ktorými prijímateľ zaobchádza ako s kapitálovými nákladmi, môžu byť oprávnené až do svojej plnej výšky;
- c) výdavky súvisiace s kúpou pozemkov nie sú oprávnené náklady **s výnimkou finančných prostriedkov presunutých z Kohézneho fondu v sektore dopravy v súlade s článkom 58 nariadenia (EÚ) XXX, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza;**
- d) oprávnené náklady nezahŕňajú daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“).

Článok 16

Kombinácia grantov s inými zdrojmi financovania

1. Granty sa môžu použiť na kombináciu s financovaním z Európskej investičnej banky alebo národných podporných bánk alebo iných rozvojových a verejných finančných inštitúcií, ako aj z finančných inštitúcií súkromného sektora a investorov zo súkromného sektora, ako aj prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev.
2. Použitie grantov uvedených v odseku 1 sa môže vykonať prostredníctvom cielených výziev na predkladanie návrhov.

Článok 17

Zníženie alebo zrušenie grantov

1. Okrem dôvodov uvedených v [článku 131 ods. 4] nariadenia o rozpočtových pravidlách možno výšku grantu, **okrem odôvodnených prípadov**, znížiť z týchto dôvodov:
 - a) akcia sa nezačala implementovať do jedného roka, **pokiaľ ide o štúdie, alebo do dvoch rokov, pokiaľ ide o práce**, od dátumu začatia uvedeného v dohode o grante;
 - b) po preskúmaní pokroku v implementácii akcie sa zistilo, že pri ňom došlo k takému výraznému omeškaniu, že ciele akcie sa pravdepodobne nedosiahnu.
2. Dohodu o grante možno **zmeniť alebo** vypovedať z dôvodov uvedených v odseku 1.
3. **Skôr, ako sa prijme akékoľvek rozhodnutie týkajúce sa zníženia alebo zrušenia grantu, vec sa komplexne preskúma a dotknutým príjemcom sa poskytne možnosť predložiť pripomienky v primeranej lehote.**
- 3a. **Dostupná suma rozpočtových prostriedkov, ktorá vznikne pri uplatnení odseku 1 alebo odseku 2, sa rozdelí do ostatných pracovných programov navrhnutých v rámci príslušného finančného krytia, ako sa ustanovuje v článku 4 ods. 2.**

Článok 18

Kumulatívne, doplnkové a kombinované financovanie

1. Na akciu, na ktorú sa poskytol príspevok v rámci programu, možno poskytnúť aj príspevok z akéhokoľvek iného programu Únie, vrátane fondov v rámci zdieľaného riadenia, ak tieto príspevky nepokrývajú tie isté náklady. **Pri implementácii sa rešpektujú pravidlá stanovené v článku 62 nariadenia o rozpočtových pravidlách.** Kumulatívne financovanie nesmie prevýšiť celkové oprávnené náklady na akciu a podpora z rôznych programov Únie

sa môže vypočítať na pomernom základe v súlade s dokumentmi, ktorými sa stanovujú podmienky podpory.

2. Akcie, ktoré sú v súlade s týmito kumulatívnymi podmienkami:
 - a) boli vyhodnotené vo výzve na predkladanie návrhov v rámci programu;
 - b) spĺňajú minimálne požiadavky na kvalitu tejto výzvy na predkladanie návrhov;
 - c) nemôžu byť financované v rámci tejto výzvy na predkladanie návrhov z dôvodu rozpočtových obmedzení;

môžu dostať podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja alebo Kohézneho fondu v súlade s [článkom 67 ods. 5] nariadenia (EÚ) XXX [nariadenie o spoločných ustanoveniach] **bez ďalšieho posúdenia a** za predpokladu, že takéto akcie sú v súlade s cieľmi príslušného programu. Uplatňujú sa pravidlá fondu, z ktorého sa poskytuje podpora.

KAPITOLA IV

PLÁNOVANIE, MONITOROVANIE, HODNOTENIE A KONTROLA

Článok 19

Pracovné programy

1. Program sa implementuje prostredníctvom pracovných programov uvedených v článku 110 nariadenia o rozpočtových pravidlách. ■
 - 1a. *S cieľom poskytovať transparentnosť a predvídateľnosť a zlepšovať kvalitu projektov Komisia do 31. decembra 2020 prijme prvé viacročné pracovné programy, ktoré budú zahŕňať harmonogram výziev na predkladanie návrhov na prvé tri roky programu, ich témy a orientačný rozpočet, ako aj potenciálny rámec vzťahujúci sa na celé programové obdobie.***
2. Pracovné programy prijíma Komisia prostredníctvom vykonávacieho aktu. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 22 tohto nariadenia.
3. ***V sektore energetiky sa osobitná pozornosť venuje projektom spoločného záujmu a súvisiacim akciám zameraným na ďalšiu integráciu vnútorného trhu s energiou,***

ukončenie energetickej izolácie a odstránenie úzkych miest v prepojeniach elektrických sietí s dôrazom na tie projekty, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľovej miery prepojenia na úrovni aspoň 10 % do roku 2020 a 15 % do roku 2030, a projekty, ktoré prispievajú k synchronizácii elektrických sústav so sieťami EÚ.

3a. *V súlade s článkom 200 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 2018/1046 môže zodpovedný povolujujúci úradník podľa potreby zorganizovať výberové konanie v dvoch etapách takto:*

- a) žiadatelia predložia zjednodušenú dokumentáciu obsahujúcu relatívne stručné informácie na účely predbežného výberu projektu na základe obmedzeného súboru kritérií;*
- b) žiadatelia vymenovaní v prvom štádiu predložia po ukončení prvej fázy úplnú dokumentáciu.*

Článok 19a

Udeľovanie finančnej pomoci Únie

- 1.** *Po každej výzve na predkladanie návrhov na základe pracovného programu podľa článku 19 Komisia, konajúc v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 22 prostredníctvom vykonávacieho aktu rozhodne o sume finančnej pomoci, ktorá sa udelí vybraným projektom alebo častiam projektov. Komisia stanoví podmienky a spôsoby ich realizácie.*
- 2.** *Počas vykonávania dohôd o grante Komisia informuje príjemcov a dotknuté členské štáty o zmenách výšky grantov a vyplatených konečných súm.*
- 3.** *Príjemcovia predkladajú správy vymedzené v príslušných dohodách o grante bez predchádzajúceho schválenia členskými štátmi. Komisia poskytne členským štátom prístup k správam týkajúcim sa akcií na ich území.*

Článok 20

Monitorovanie a podávanie správ

- 1.** Ukazovatele, ktoré sa uvádzajú v správach na účely posúdenia pokroku pri dosahovaní všeobecných a špecifických cieľov programu stanovených v článku 3, sú uvedené v časti I prílohy.

2. Na zabezpečenie účinného hodnotenia pokroku programu, pokiaľ ide o dosahovanie jeho cieľov, je Komisia splnomocnená v súlade s článkom 24 prijať delegované akty, aby mohla zmeniť časť I prílohy na účely prípadného preskúmania alebo doplnenia ukazovateľov a doplniť toto nariadenie o ustanovenia týkajúce sa vytvorenia rámca monitorovania a hodnotenia.
3. Systémom podávania správ o výkonnosti sa zabezpečí, aby údaje na monitorovanie implementácie programu a jeho výsledkov boli ***vhodné na hĺbkovú analýzu dosiahnutého pokroku vrátane zabezpečovania odolnosti proti zmene klímy***, a aby sa tieto údaje zbierali efektívne, účinne a včas. Na tento účel sa príjemcom finančných prostriedkov Únie a prípadne členským štátom ukladajú primerané požiadavky na podávanie správ.
- 3a. ***Komisia vylepší špecializovanú internetovú stránku, na ktorej v reálnom čase uverejní mapu s realizovanými projektmi spolu s príslušnými údajmi (hodnotenia vplyvu, hodnota, príjemca, realizačný subjekt, súčasný stav) a predkladá každé dva roky správy o pokroku. V správach o pokroku sa posúdi implementácia programu v súlade s jeho všeobecnými a odvetvovými cieľmi, ako sa ustanovuje v článku 3, pričom sa objasní, či sú jednotlivé sektory na najlepšej ceste, či sú celkové rozpočtové záväzky v súlade s celkovou vyčlenenou sumou, či prebiehajúce projekty dosiahli dostatočnú mieru úplnosti, či sú stále realizovateľné a vhodné na dodanie.***

Článok 21

Hodnotenie

1. Hodnotenia sa vykonávajú včas, aby sa mohli využiť v rozhodovacom procese.
2. Priebežné hodnotenie programu sa vykoná hneď, ako sú k dispozícii dostatočné informácie o implementácii programu, najneskôr však štyri roky po začatí implementácie programu.
3. Na konci implementácie programu, najneskôr však štyri roky po uplynutí obdobia uvedeného v článku 1, Komisia vykoná záverečné hodnotenie programu.
4. Komisia oznámi závery týchto hodnotení spolu so svojimi pripomienkami Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

Článok 22

Postup výboru

1. Komisii pomáha koordinačný výbor NPE, *ktorý môže zasadať v rôznych zloženiach v závislosti od príslušnej témy*. Tento výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 23

Delegované akty

1. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 24 tohto nariadenia na účely:
 - a) **zriadenia rámca pre monitorovanie a hodnotenie na základe ukazovateľov uvedených v časti I prílohy;**
 - b) **zriadenia rámca pre monitorovanie a hodnotenie na základe ukazovateľov uvedených v časti I prílohy;**
 - c) **zriadenia rámca pre monitorovanie a hodnotenie na základe ukazovateľov uvedených v časti I prílohy;**
 - d) **dopĺňania časti IV prílohy, pokiaľ ide o identifikáciu cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov; vytvorenia a aktualizácie zoznamu vybraných cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.**
2. **Komisia je s výhradou druhého pododseku článku 172 ZFEÚ splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 24 tohto nariadenia na účely:**
 - a) **menenia časti III prílohy v súvislosti s vymedzením dopravných koridorov základnej siete, a predbežne identifikovaných úsekov na súhrnnej sieti;**
 - b) **vykonania zmeny v časti V prílohy, pokiaľ ide o určenie projektov spoločného záujmu v oblasti digitálnej pripojiteľnosti.**

Článok 24

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 23 sa Komisii udeľuje do 31. decembra 2028.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 23 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Pred prijatím delegovaného aktu Komisia konzultuje s expertmi, ktorých určí každý členský štát v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 23 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 25

Informovanosť, komunikácia a propagácia

1. Prijemcovia finančných prostriedkov Únie priznávajú pôvod a zabezpečujú viditeľnosť finančných prostriedkov Únie (najmä pri propagácii akcií a ich výsledkov) tým, že poskytujú ucelené, účinné a primerané ciele informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti.
 2. Komisia vykonáva v súvislosti s programom a jeho akciami a výsledkami informačné a komunikačné činnosti. Finančné zdroje pridelené na program zároveň prispievajú k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Únie, pokiaľ sa týkajú cieľov uvedených v článku 3.
- 2a. *V súlade s platnými právnymi predpismi Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi sa zabezpečí transparentnosť a verejná konzultácia.***

Článok 26

Ochrana finančných záujmov Únie

Ak sa tretia krajina zúčastňuje na programe rozhodnutím podľa medzinárodnej dohody alebo na základe akéhokoľvek iného právneho nástroja, táto tretia krajina udelí potrebné práva a požadovaný prístup zodpovednému povolujuúcemu úradníkovi, Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF) a Európskemu dvoru audítorov, aby mohli komplexne uplatňovať svoje príslušné právomoci. V prípade úradu OLAF takéto práva zahŕňajú právo vykonávať vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF).

KAPITOLA VI
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 27

Zrušenie a prechodné ustanovenia

1. Nariadenie (EÚ) č. 1316/2013 a nariadenie (EÚ) č. 283/2014 sa zrušujú.
2. Bez toho, aby tým bol dotknutý odsek 1, toto nariadenie nemá až do ukončenia dotknutých akcií vplyv na ich pokračovanie ani zmenu podľa nariadenia (EÚ) č. 1316/2013, ktoré sa na tieto akcie aj naďalej vzťahuje až do ich ukončenia.

Komisia preskúma efektívnosť a politickú súdržnosť nariadenia (EÚ) č. 347/2013 a predloží hodnotenie s výsledkami tohto preskúmania Európskemu parlamentu a Rade do 31. decembra 2020. Komisia v tomto hodnotení okrem iného zváži ciele Únie v oblasti energetiky a klímy na rok 2030, dlhodobý záväzok EÚ v oblasti dekarbonizácie a zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti. K správe sa v prípade potreby priloží legislatívny návrh na zmenu tohto nariadenia.

3. Z finančného krytia na program sa môžu uhrádzať aj výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebné na zabezpečenie prechodu medzi programom a opatreniami prijatými v rámci predchádzajúceho programu, ktorým bol Nástroj na prepájanie Európy v zmysle nariadenia (EÚ) č. 1316/2013.
4. V prípade potreby možno do rozpočtu na obdobie po roku 2027 zahrnúť rozpočtové prostriedky na pokrytie výdavkov uvedených v článku 4 ods. 5 tohto nariadenia, aby sa umožnilo riadenie akcií, ktoré sa neskončia do 31. decembra 2027.

Článok 28
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2021.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V ...

Za Európsky parlament

predseda

Za Radu

predseda

PRÍLOHA

ČASŤ I – UKAZOVATELE

Program sa bude starostlivo monitorovať na základe súboru ukazovateľov určených na meranie rozsahu, v akom boli dosiahnuté všeobecné a špecifické ciele programu, a s cieľom minimalizovať administratívne zaťaženie a náklady. Na tento účel sa zhromažďujú údaje v súvislosti s nasledujúcim súborom kľúčových ukazovateľov:

Odvetvia	Špecifické ciele	Ukazovatele
Doprava	Efektívne, prepojené <i>a multimodálne</i> siete a infraštruktúra pre inteligentnú, <i>interoperabilnú</i> , udržateľnú, inkluzívnu, <i>prístupnú</i> , bezpečnú a chránenú mobilitu	Počet cezhraničných a chýbajúcich prepojení riešených s podporou NPE (vrátane akcií týkajúcich sa mestských uzlov, <i>regionálnych cezhraničných železničných spojení, multimodálnych platforiem</i> , námorných prístavov, vnútrozemských prístavov, <i>spojení s letiskami</i> a terminálov kombinovanej železničnej a cestnej dopravy základných a <i>súhrnných</i> sietí TEN-T)
		Počet akcií s podporou NPE prispievajúcich k digitalizácii dopravy, <i>najmä prostredníctvom zavádzania systému ERTMS, RIS, IDS, VTMS/elektronických námorných služieb a SESAR</i>
		Počet čerpacích staníc s alternatívnym palivom vybudovaných alebo zmodernizovaných s podporou NPE
		Počet akcií s podporou NPE prispievajúcich k bezpečnosti dopravy
		<i>Počet akcií NPE prispievajúcich k</i>

		<i>prístupnosti dopravy pre osoby so zníženou mobilitou</i>
		<i>Počet akcií s podporou NPE prispievajúcich k znížovaniu hlučnosti nákladnej železničnej dopravy</i>
	<i>Rozvoj civilno-vojenskej dopravnej infraštruktúry s dvojakým použitím</i>	Počet zložiek dopravnej infraštruktúry prispôsobených požiadavkám na <i>civilno-vojenské dvojaké</i> použitie

Energetika	Prispievanie k prepojenosti a integrácii trhov	Počet akcií v rámci NPE prispievajúcich k projektom na prepájanie sietí členských štátov odstraňujúcich vnútorné obmedzenia
	Bezpečnosť dodávok energie	Počet akcií v rámci NPE prispievajúcich k projektom na zabezpečenie odolnosti plynovodných sietí
		Počet akcií v rámci NPE prispievajúcich k zavádzaniu inteligentných riešení a digitalizácii sietí a k zvýšeniu kapacity na uskladňovanie energie
	Udržateľný rozvoj prostredníctvom umožnenia eliminácie emisií uhlíka	Počet akcií v rámci NPE prispievajúcich k projektom umožňujúcim zvýšenie prieniku energie z obnoviteľných zdrojov do energetických sústav
		Počet akcií v rámci NPE prispievajúcich k cezhraničnej spolupráci v oblasti obnoviteľných zdrojov energie
Digitálne technológie	Prínos k zavádzaniu infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti v celej Európskej únii.	Nové pripojenia k sieťam s veľmi vysokou kapacitou pre subjekty sociálno-ekonomickej interakcie a vysokokvalitné pripojenia pre miestne spoločenstvá
		Počet akcií v rámci NPE umožňujúcich pripojenie 5G na dopravných trasách
		Počet akcií v rámci NPE umožňujúcich nové pripojenia k sieťam s veľmi vysokou kapacitou
		Počet akcií v rámci NPE prispievajúcich k digitalizácii energetického a dopravného

		odvetvia
--	--	----------

ČASŤ II: ORIENTAČNÉ PERCENTUÁLNE PODIELY PRE ODVETVIE DOPRAVY

Rozpočtové zdroje uvedené v článku 4 ods. 2 písm. a) bode i) sa rozdeľia takto:

60 % na akcie uvedené v článku 9 ods. 2 písm. a): „Akcie súvisiace s efektívnymi, vzájomne prepojenými a multimodálnymi sieťami:“;

40 % na akcie uvedené v článku 9 ods. 2 písm. b): „Akcie súvisiace s inteligentnou, udržateľnou, inkluzívnou, bezpečnou a chránenou mobilitou“.

Rozpočtové zdroje uvedené v článku 4 ods. 2 písm. a) bode ii) sa rozdeľia takto:

85 % na akcie uvedené v článku 9 ods. 2 písm. a): „Akcie súvisiace s efektívnymi, vzájomne prepojenými a multimodálnymi sieťami:“;

15 % na akcie uvedené v článku 9 ods. 2 písm. b): „Akcie súvisiace s inteligentnou, udržateľnou, inkluzívnou, bezpečnou a chránenou mobilitou“.

Pokiaľ ide o akcie uvedené v článku 9 ods. 2 písm. a), **85 %** rozpočtových zdrojov sa prideli na akcie týkajúce sa ■ základnej siete a 15 % na akcie súvisiace so súhrnnou sieťou.

ČASŤ III: DOPRAVNÉ KORIDORY ZÁKLADNEJ SIETE A CEZHRANIČNÉ PREPOJENIA NA SÚHRNNEJ SIETI

1. Koridory základnej siete a orientačný zoznam predbežne identifikovaných cezhraničných prepojení a chýbajúcich prepojení

„Atlantický“ koridor základnej siete		
Smerovanie	Gijón – León – Valladolid A Coruña – Vigo – Orense – León Zaragoza – Pamplona/Logroño – Bilbao Tenerife/Gran Canaria – Huelva/Sanlúcar de Barrameda – Sevilla – Córdoba Algeciras – Bobadilla – Madrid Sines/Lisboa – Madrid – Valladolid Lisboa – Aveiro – Leixões/Porto – rieka Douro Shannon Foynes/Dublin/Cork – Le Havre – Rouen – Paris Aveiro – Valladolid – Vitoria-Gasteiz – Bergara – Bilbao/Bordeaux – Toulouse/Tours – Paris – Metz – Mannheim/Strasbourg Shannon Foynes/Dublin/Cork – Saint Nazaire – Nantes – Tours – Dijon	
Cezhraničné <i>prepojenia</i>	Evora – Merida	Železnica
	Vitoria-Gasteiz – San Sebastián – Bayonne – Bordeaux	
	Aveiro – Salamanca	
	Rieka Douro (Via Navegável do Douro)	Vnútrozemské vodné cesty
<i>Chýbajúce prepojenia</i>	<i>Interoperabilné trate na Pyrenejskom polostrove, iné ako s UIC rozhodom</i>	Železnica

„Baltisko – jadranský“ koridor základnej siete		
Smerovanie	Gdynia – Gdańsk – Katowice/Ślasków Gdańsk – Warszawa – Katowice/ Kraków Katowice – Ostrava – Brno – Wien Szczecin/Świnoujście – Poznań – Wrocław – Ostrava Katowice – Bielsko-Biala – Žilina – Bratislava – Wien Wien – Graz– Villach – Udine – Trieste Udine – Venezia – Padova – Bologna – Ravenna – Ancona Graz – Maribor –Ljubljana – Koper/Trieste	
Cezhraničné <i>prepojenia</i>	Katowice/Opole – Ostrava – Brno Katowice – Žilina Bratislava – Wien Graz – Maribor Venezia – Trieste – Divaca – Ljubljana	Železnica
	Katowice – Žilina Brno – Wien	Cesta
Chýbajúce <i>prepojenia</i>	Gloggnitz – Mürzzuschlag: Semmeringový úpätný tunel Graz – Klagenfurt: železničná trať a tunel Koralm Koper – Divača	Železnica

„Stredomorský“ koridor základnej siete		
Smerovanie	Algeciras – Bobadilla – Madrid – Zaragoza – Tarragona Madrid – Valencia – Sagunto – Teruel – Zaragoza Sevilla – Bobadilla – Murcia Cartagena – Murcia – Valencia – Tarragona/Palma de Mallorca – Barcelona Tarragona – Barcelona – Perpignan – Narbonne - Toulouse/Marseille – Genova/Lyon – La Spezia/Torino – Novara – Milano – Bologna/Verona – Padova – Venezia – Ravenna/Trieste/Koper – Ljubljana – Budapest Ljubljana/Rijeka – Zagreb – Budapest – hranica s Ukrajinou	
Cezhraničné <i>prepojenia</i>	Barcelona – Perpignan	Železnica
	Lyon – Torino: úpätný tunel a prístupové dopravné cesty	
	Nice – Ventimiglia	
	Venezia – Trieste – Divača – Ljubljana	
	Ljubljana – Zagreb	
	Zagreb – Budapest	
	Budapest – Miskolc – hranica s Ukrajinou	
	Lendava – Letenye	Cesta
	Vásárosnamény – hranica s Ukrajinou	
Chýbajúce <i>prepojenia</i>	Almería – Murcia	Železnica
	Interoperabilné trate na Pyrenejskom polostrove, iné ako s UIC rozhodom	
	Perpignan – Montpellier	

	Koper – Divača	
	Rijeka – Zagreb	
	Milano – Cremona – Mantova – Porto Levante/Venezia – Ravenna/Trieste	Vnútrozemské vodné cesty

Koridor základnej siete „Severné more – Baltské more“		
Smerovanie	Luleå – Helsinkí – Tallinn – Riga Ventspils – Riga Riga – Kaunas Klaipeda – Kaunas – Vilnius Kaunas – Warszawa Hranica s Bieloruskom – Warszawa – Łódź/Poznań – Frankfurt/Oder – Berlin – Hamburg – Kiel Łódź – Katowice/Wrocław Hranica s Ukrajinou – Rzeszów – Katowice – Wrocław – Falkenberg – Magdeburg Szczecin/Świnoujście – Berlin – Magdeburg – Braunschweig – Hannover Hannover – Bremen – Bremerhaven/Wilhelmshaven Hannover – Osnabrück – Hengelo – Almelo – Deventer – Utrecht Utrecht – Amsterdam Utrecht – Rotterdam – Antwerpen Hannover/Osnabrück – Köln – Antwerpen	
Cezhraničné <i>prepojenia</i>	Tallinn – Rīga – Kaunas – Warszawa: Baltská železnica, nová plne interoperabilná trať s UIC rozchodom	Železnica
	Świnoujście/Szczecin – Berlin	Železnica/vnútrozemské vodné cesty
	Koridor Via Baltica EE-LV-LT-PL	Cesta
Chýbajúce <i>prepojenia</i>	Kaunas – Vilnius: <i>časť baltskej železnice, novej plne interoperabilnej</i>	Železnica

	<i>trate s UIC rozchodom</i>	
	Warszawa/Idzikowice – Poznań/Wrocław vrátane spojení k plánovanému Centrálnemu dopravnému uzlu	
	Kiel Kanál	Vnútrozemské vodné cesty
	Berlin – Magdeburg – Hannover; Mittellandkanal; západonemecké prieplavy	
	Rýn, Waal	
	Noordzeekanaal, IJssel, Twentekanaal	
Koridor základnej siete „Severné more – Stredomorie“		
Smerovanie	<i>Hranica so Spojeným kráľovstvom</i> – Dublin – Shannon Foynes/Cork <i>Shannon Foynes/Dublin/Cork – Le Havre/Calais/</i> <i>Dunkerque/Zeebrugge/Terneuzen/Gent/</i> <i>Antwerpen/Rotterdam/Amsterdam</i> ■ ■ <i>Hranica so Spojeným kráľovstvom</i> – Lille – Brussel/Bruxelles Amsterdam – Rotterdam – Antwerp – Brussel/Bruxelles – Luxembourg Luxembourg – Metz – Dijon – Macon – Lyon – Marseille Luxembourg – Metz – Strasbourg – Basel Antwerpen/Zeebrugge – Gent – <i>Calais</i> /Dunkerque/Lille – Paris– <i>Rouen – Le Havre</i>	
Cezhraničné <i>prepojenia</i>	Brussel/Bruxelles – Luxembourg –	Železnica

	Strasbourg	Vnútrozemské vodné cesty
	Terneuzen – Gent	
	Sieť Seina – Šelda a súvisiace povodia riek Seiny, Šeldy a Másy	
	Koridor Rýn – Šelda	
Chýbajúce <i>prepojenia</i>	Albertkanaal/Canal Albert a Canal Bocholt-Herentals I	Vnútrozemské vodné cesty

Koridor základnej siete „Orient/východné Stredomorie“		
Smerovanie	Hamburg – Berlin Rostock – Berlin – Dresden Bremerhaven/Wilhelmshaven – Magdeburg – Dresden Dresden – Ústí nad Labem – Mělník/Praha – Lysá nad Labem/Poříčany – Kolín Kolín – Pardubice – Brno – Wien/Bratislava – Budapest – Arad – Timișoara – Craiova – Calafat – Vidin – Sofia Sofia – hranica so Srbskom/hranica so Severným Macedónskom Sofia – Plovdiv – Burgas/hranica s Tureckom ■ hranica s Tureckom – Alexandroupoli – Kavala – Thessaloniki – Ioannina – Kakavia/Igoumenitsa Hranica so Severným macedónskom – Thessaloniki Sofia – Thessaloniki – Athina – Piraeus/Ikonio – Heraklion – Lemesos (Vasiliko) – Lefkosia/Larnaka Athina – Patras/Igoumenitsa	
Cezhraničné <i>prepojenia</i>	Dresden – Praha/ Kolín	Železnica
	Wien/Bratislava – Budapest	
	Békéscsaba – Arad – Timișoara	
	Craiova – Calafat – Vidin – Sofia – Thessaloniki	
	Sofia – hranica so Srbskom/hranica so Severným Macedónskom	
	hranica s Tureckom – Alexandroupoli	
	Hranica so Severným macedónskom – Thessaloniki	

	Ioannina – Kakavia (hranica s Albánskom)	Cesta
	<i>Drobeta Turnu Severin/Craiova – Vidin – Montana</i>	
	<i>Sofia – hranica so Srbskom</i>	
	Hamburg – Dresden – Praha – Pardubice	Vnútrozemské vodné cesty
I	I	

Koridor základnej siete „Rýn – Alpy“		
Smerovanie	Genova – Milano – Lugano – Basel Genova – Novara – Brig – Bern – Basel – Karlsruhe – Mannheim – Mainz – Koblenz – Köln Köln – Düsseldorf – Duisburg – Nijmegen/Arnhem – Utrecht – Amsterdam Nijmegen – Rotterdam – Vlissingen Köln – Liège – Bruxelles/Brussel – Gent Liège – Antwerpen – Gent – Zeebrugge	
Cezhraničné <i>prepojenia</i>	Zevenaar – Emmerich – Oberhausen	Železnica
	Karlsruhe – Basel	
	Milano/Novara – hranica so Švajčiarskom	
	Basel – Antwerpen/Rotterdam – Amsterdam	Vnútrozemské vodné cesty
Chýbajúce <i>prepojenia</i>	Genova – Tortona/Novi Ligure	Železnica
	<i>Zeebrugge – Gent</i>	

Koridor základnej siete „Rýn – Dunaj“		
Smerovanie	Strasbourg – Stuttgart – München – Wels/Linz Strasbourg – Mannheim – Frankfurt – Würzburg – Nürnberg – Regensburg – Passau – Wels/Linz München/Nürnberg – Praha – Ostrava/Přerov – Žilina – Košice – hranica s Ukrajinou Wels/Linz – Wien – Bratislava – Budapest – Vukovar Wien/Bratislava – Budapest – Arad – Moravita/Brašov/Craiova – București – Giurgiu/Constanta – Sulina	
Cezhraničné prepojenia	München – Praha	Železnica
	Nürnberg – Plzeň	
	München – Mühldorf – Freilassing – Salzburg	
	Strasbourg – Kehl Appenweier	
	Hranice – Žilina	
	Košice – hranica s Ukrajinou	
	Wien – Bratislava/Budapest	
	Bratislava – Budapest	
	Békéscsaba – Arad – Timișoara – hranica so Srbskom	
	București – Giurgiu – Rousse	
	Dunaj (Kehlheim – Constanța/Midia/Sulina) a súvisiace povodia riek Váh, Sava a Tisza	Vnútrozemské vodné cesty
	Zlín – Žilina	Cesta

	<i>Timișoara – hranica so Srbskom</i>	Cesta
Chýbajúce <i>prepojenia</i>	Stuttgart – Ulm	Železnica
	Salzburg – Linz	
	■ Craiova – <i>București</i>	
	<i>Arad – Sighișoara – Brasov – Predeal</i>	
„Škandinávsko-stredomorský“ koridor základnej siete		
Smerovanie	Hranica s Ruskom – Hamina/Kotka – Helsinki – Turku/Naantali – Stockholm – Örebro(<i>Hallsberg</i>)/<i>Linköping</i> – Malmö Narvik/Oulu – Luleå – Umeå – Stockholm/<i>Örebro(Hallsberg)</i> Oslo – Goteburg – Malmö – Trelleborg Malmö – København – Fredericia – Aarhus – Aalborg - Hirtshals/Frederikshavn København – Kolding/Lübeck – Hamburg – Hannover Bremerhaven – Bremen – Hannover – Nürnberg Rostock – Berlin – Halle/<i>Leipzig</i> – <i>Erfurt</i> – München Nürnberg – München – Innsbruck – Verona – Bologna – Ancona/Firenze Livorno/La Spezia – Firenze – Roma – Napoli – Bari – Taranto – Valletta/<i>Marsaxlokk</i> <i>Cagliari</i> – Napoli – Gioia Tauro – Palermo/Augusta – Valletta/<i>Marsaxlokk</i>	
Cezhraničné <i>prepojenia</i>	Hranica s Ruskom – Helsinki	Železnica
	København – Hamburg: Prístupové dopravné cesty k pevnému spojeniu cez prieplav Fehmarn belt	
	München – Wörgl – Innsbruck –	

	Fortezza – Bolzano – Trento – Verona: Brennerský úpätný tunel a prístupové dopravné cesty k nemu	
	<i>Göteborg – Oslo</i>	
	København – Hamburg: Pevné spojenie cez prieplav Fehmarn belt	Železnica/cesta

2. ***Orientačný zoznam predbežne identifikovaných cezhraničných prepojení*** na súhrnnej sieti

Cezhraničné úseky súhrnnej siete podľa článku 9 ods. 2 písm. a) bodu ii) tohto nariadenia zahŕňajú najmä tieto úseky:

Dublin/Letterkenny – <i>hranica so Spojeným kráľovstvom</i>	Cesta
Pau – Huesca	Železnica
Lyon – hranica so Švajčiarskom	Železnica
Athus – Mont-Saint-Martin	Železnica
<i>Breda – Venlo – Viersen – Duisburg</i>	<i>Železnica</i>
Antwerpen – Duisburg	Železnica
Mons – Valenciennes	Železnica
Gent – Terneuzen	Železnica
Heerlen – Aachen	Železnica
Groningen – Bremen	Železnica
Stuttgart – hranica so Švajčiarskom	Železnica
<i>Gallarate/Sesto Calende – hranica so Švajčiarskom</i>	<i>Železnica</i>
Berlin – Rzepin/Horka – Wrocław	Železnica
Praha – Linz	Železnica
Villach – Ljubljana	Železnica
Pivka – Rijeka	Železnica
Plzeň – České Budějovice – Wien	Železnica
Wien – Győr	Železnica
Graz – <i>Celldömölk</i> – Győr	Železnica

Neumarkt-Kallham – Mühldorf	Železnica
Koridor Amber PL–SK–HU	Železnica
Koridor Via Carpathia hranica medzi Bieloruskom/Ukrajinou – PL–SK–HU–RO	Cesta
<i>Focșani – hranica s Moldavskom</i>	<i>Cesta</i>
Budapest – Osijek – Svilaj (hranica s Bosnou a Hercegovinou)	Cesta
Faro – Huelva	Železnica
Porto – Vigo	Železnica
Giurgiu – Varna ■	Železnica
Svilengrad – Pithio	Železnica

3. ***Zložky súhrnnej siete nachádzajúce sa v členských štátoch, ktoré nemajú pozemnú hranicu s iným členským štátom***

ČASŤ IV: IDENTIFIKÁCIA CEZHRANIČNÝCH PROJEKTOV V OBLASTI ENERGIE Z OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV

1. Cieľ cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov

Cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov podporujú cezhraničnú spoluprácu medzi členskými štátmi v oblasti plánovania, rozvoja a nákladovo-efektívneho využívania obnoviteľných zdrojov energie, **ako aj ul'ahčovania ich integrácie prostredníctvom zariadení na uskladňovanie energie a s cieľom prispieť k dlhodobej stratégii Únie v oblasti dekarbonizácie.**

2. Všeobecné kritériá

Aby sa projekt mohol považovať za cezhraničný projekt v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, musí spĺňať všetky tieto všeobecné kritériá:

- a) je zahrnutý v dohode o spolupráci alebo v akoľvek inom dojednaní medzi **aspoň dvomi** členskými štátmi a/alebo medzi **aspoň jedným** členským štátom a **tret'ou krajinou** alebo krajinami, ako je uvedené v **článkoch 8, 9, 11 a 13** smernice (EÚ) **2018/2001**;
- b) zabezpečuje úspory nákladov pri využívaní energie z obnoviteľných zdrojov a/alebo prínosy pre systémovú integráciu, bezpečnosť dodávok energie alebo inováciu v porovnaní s podobným projektom **alebo projektom v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov** implementovaným samostatne jedným zo zúčastnených členských štátov.
- c) celkové možné prínosy spolupráce prevažujú nad nákladmi, a to aj z dlhodobého hľadiska, ako sa posúdilo na základe analýzy nákladov a prínosov uvedenej v bode 3 a s využitím metódy uvedenej v článku [7].

3. Analýza nákladov a prínosov

- a) náklady na výrobu elektriny;
- b) náklady na systémovú integráciu;

- c) náklady na podporu;
- d) emisie skleníkových plynov;
- e) bezpečnosť dodávok energie;

- f) znečistenie ovzdušia a iné miestne znečistenie, *ako sú vplyvy na miestnu prírodu a životné prostredie*;
- g) inovácie.

4. Postup

1. Predkladatelia projektu vrátane členských štátov, ktorých projekt je potenciálne oprávnený na výber ako cezhraničný projekt v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na základe dohody o spolupráci alebo akékoľvek iného dojednaní medzi *aspoň dvomi* členskými štátmi a/alebo medzi *aspoň jedným členským štátom* a *tretou krajinou alebo* krajinami, ako je uvedené v **článkoch 8, 9, 11 a 13** smernice (EÚ) 2018/2001, a smeruje k získaniu štatútu cezhraničného projektu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, predložia Komisii žiadosť o vybratie projektu ako cezhraničného projektu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Žiadosť musí obsahovať relevantné informácie, ktoré Komisii umožnia zhodnotiť projekt na základe kritérií stanovených v bodoch 2 a 3 a v súlade s metódami uvedenými v článku 7.

Komisia zaistí, aby predkladatelia projektu mali možnosť uchádzať sa s projektom o štatút cezhraničného projektu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov aspoň raz za rok.

2. *Komisia zriadi skupinu pre cezhraničné projekty v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, ktorú tvorí jeden zástupca z každého členského štátu a jeden zástupca Komisie, a predsedá jej. Skupina prijme svoj vlastný rokovací poriadok.*
3. *Aspoň raz za rok Komisia zorganizuje postup výberu projektov ako cezhraničných projektov a po ich vyhodnotení predloží skupine uvedenej v odseku 3 zoznam oprávnených projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v článku 7 a odseku 5.*

4. *Skupine uvedenej v odseku 3 sa poskytnú príslušné informácie, s výnimkou citlivých obchodných informácií, o oprávnených projektoch uvedených v zozname predloženom Komisiou, pokiaľ ide o tieto kritériá:*
- *potvrdenie súladu s kritériami oprávnenosti a podmienkami účasti pre všetky projekty;*
 - *informácie o mechanizme spolupráce, ktorého sa projekt týka, a informácie o tom, do akej miery má projekt podporu jedného alebo viacerých členských štátov;*
 - *opis cieľa projektu vrátane odhadovanej kapacity (v kW) a prípadne výroby energie z obnoviteľných zdrojov (v kWh za rok), ako aj jeho celkové projektové náklady a oprávnené náklady uvedené v eurách;*
 - *informácie o očakávanej pridanej hodnote EÚ v súlade s odsekom 2 písm. b) tejto prílohy a o očakávaných nákladoch a prínosoch a o očakávanej pridanej hodnote EÚ v súlade s odsekom 2 písm. c) tejto prílohy.*
5. *Skupina môže v náležitých prípadoch pozvať na svoje zasadnutia predkladateľov oprávnených projektov, tretie krajiny zapojené do oprávnených projektov a akékoľvek ostatné príslušné zainteresované strany.*
6. *Na základe výsledkov hodnotenia sa skupina dohodne na návrhu zoznamu projektov, z ktorých sa majú stať cezhraničné projekty v oblasti obnoviteľnej energie, ktorý sa má schváliť v súlade s odsekom 8.*
7. *Komisia prijme konečný zoznam vybraných cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov prostredníctvom delegovaného aktu na základe návrhu zoznamu uvedeného v odseku 7 a s prihliadnutím na odsek 10 a na svojej webovej stránke uverejní zoznam vybraných cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Tento zoznam sa podľa potreby preskúma aspoň každé dva roky.*

8. *Skupina monitoruje vykonávanie projektov uvedených na konečnom zozname a predkladá odporúčania o tom, ako prekonať možné oneskorenia pri ich vykonávaní. Na tento účel predkladatelia vybraných projektov poskytujú informácie o vykonávaní svojich projektov.*
9. Cieľom Komisie pri výbere cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov je ■ zabezpečiť vhodnú geografickú rovnováhu pri identifikácii *takýchto* projektov ■ . Na účely identifikácie projektov možno využiť regionálne zoskupenia.
10. Projekt nesmie byť vybraný ako cezhraničný projekt v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov alebo sa mu tento štatút odoberie, ak bolo jeho hodnotenie založené na nesprávnych informáciách, ktoré pri hodnotení predstavovali rozhodujúci faktor, alebo ak projekt nie je v súlade s právom Únie.

■

ČASŤ V – PROJEKTY SPOLOČNÉHO ZÁUJMU V OBLASTI INFRAŠTRUKTÚRY DIGITÁLNEJ PRIPOJITEĽNOSTI

1. Gigabitové pripojenie *vrátane 5G a ďalších najmodernejších pripojení* pre subjekty sociálno-ekonomickej interakcie.

Akcie sa zoradia na základe určených priorít pri zohľadnení funkcie subjektov sociálno-ekonomickej interakcie, relevantnosti digitálnych služieb a aplikácií umožnených prostredníctvom poskytovania základného pripojenia a možných sociálno-ekonomických výhod pre občanov, podniky a miestne spoločenstvá vrátane *vytvorenej ďalšej oblasti pokrytia vrátane domácností*. Dostupný rozpočet sa rozdelí medzi členské štáty geograficky vyváženým spôsobom.

Uprednostnia sa akcie prispievajúce ku *gigabitovému pripojeniu vrátane 5G a iných najmodernejších pripojení pre*:

- ■ nemocnice a zdravotnícke zariadenia v súlade s úsilím digitalizovať systém zdravotníctva a s cieľom zvýšiť kvalitu života občanov EÚ a zmeniť spôsob, akým sú pacientom poskytované služby v oblasti zdravotníctva a starostlivosti¹,
- ■ vzdelávacie a výskumné centrá v rámci úsilia *uľahčiť okrem iného používanie vysokovýkonnej výpočtovej techniky, cloudových aplikácií a veľkých dát (big data)*, preklenúť digitálnu priepasť a inovovať systémy vzdelávania, zlepšiť výsledky vzdelávania, posilniť rovnosť a zvýšiť efektívnosť².
- *nepretržité 5G bezdrôtové širokopásmové pokrytie pre všetky mestské oblasti do roku 2025.*

¹ Pozri aj: oznámenie Komisie o uľahčovaní digitálnej transformácie zdravotnej a inej starostlivosti na digitálnom jednotnom trhu, posilňovaní postavenia občanov a budovaní zdravšej spoločnosti (COM(2018)0233).

² Pozri aj: Oznámenie Komisie o akčnom pláne digitálneho vzdelávania (COM(2018)0022).

2. Bezdrôtové pripojenie v miestnych spoločenstvách

Akcie zamerané na poskytovanie miestneho bezdrôtového pripojenia, ktoré je bezplatné a bez diskriminačných podmienok, v miestnych strediskách verejného života vrátane vonkajších priestorov prístupných širokej verejnosti, ktoré zohrávajú významnú úlohu vo verejnom živote miestneho spoločenstva, podliehajú týmto podmienkami na účely získania financovania:

- implementuje ich subjekt verejného sektora v zmysle nižšie uvedeného odseku, ktorý je schopný plánovať a dohliadať na inštaláciu vnútorných alebo vonkajších miestnych bezdrôtových prístupových bodov na verejných miestach, ako aj zabezpečiť financovanie prevádzkových nákladov najmenej na tri roky,
- opierajú sa o digitálne siete s veľmi vysokou kapacitou umožňujúce používateľom využívať internet vo veľmi vysokej kvalite, ktorý:
- je bezplatný a bez diskriminačných podmienok, ľahko prístupný, zabezpečený a používa najnovšie a najlepšie dostupné zariadenia schopné poskytovať používateľom vysokorýchlostné pripojenie a
- podporuje **rozšírený a nediskriminačný** prístup k inovatívnym digitálnym službám,
- používajú spoločnú vizuálnu identitu, ktorú má poskytovať Komisia, a spojenie so súvisiacimi viacjazyčnými online nástrojmi,
- ***s cieľom dosiahnuť synergie a zvýšiť kapacitu a zlepšiť skúsenosti používateľov tieto akcie uľahčujú zavádzanie bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom pripravených na 5G v zmysle vymedzenia v smernici (EÚ) 2018/1972;***
- zaviazu sa obstaráť potrebné vybavenie a/alebo súvisiace inštalačné služby v súlade s platným právom, aby sa zabezpečilo, že projekty nenáležitým spôsobom nenarušia hospodársku súťaž.

Finančná pomoc je k dispozícii pre subjekty verejného sektora v zmysle vymedzenia v článku 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102¹, ktoré sa zaviazali poskytovať v súlade s vnútroštátnym právom miestne bezdrôtové pripojenie, ktoré je bezplatné a bez diskriminačných podmienok, prostredníctvom inštalácie miestnych bezdrôtových prístupových bodov.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 z 26. októbra 2016 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora (Ú. v. EÚ L 327, 2.12.2016, s. 1).

Financované akcie nesmú zdvojovať existujúce bezplatné súkromné alebo verejné ponuky s podobnými vlastnosťami vrátane kvality na tom istom verejnom mieste.

Dostupný rozpočet sa rozdelí medzi členské štáty geograficky vyváženým spôsobom.

V prípade potreby sa zabezpečí koordinácia a súdržnosť s akciami v rámci NPE, ktoré podporujú prístup subjektov sociálno-ekonomickej interakcie k sieťam s veľmi vysokou kapacitou schopným poskytovať gigabitové pripojenie ***vrátane 5G a iných najmodernejších pripojení.***

3. Orientačný zoznam koridorov ***5G a cezhraničných chrbticových pripojení*** oprávnených na financovanie

V súlade s cieľmi gigabitovej spoločnosti stanovenými Komisiou, aby sa zabezpečilo, že hlavné pozemné dopravné trasy budú mať do roku 2025 nepretržité pokrytie 5G¹, akcie, ktorými sa zavádza nepretržité pokrytie systémami 5G podľa článku 9 ods. 4 písm. c), zahŕňajú ako prvý krok akcie na cezhraničných úsekoch na testovanie CAM² a ako druhý krok akcie na dlhších úsekoch s výhľadom na rozsiahlejšie zavádzanie CAM pozdĺž koridorov, ako sa uvádza v tabuľke ďalej (orientačný zoznam). Na tento účel slúžia ako základ koridory siete TEN-T, ale zavádzanie pokrytia 5G sa nevyhnutne neobmedzuje len na tieto koridory³.

Okrem toho sa podporujú aj akcie na podporu zavádzania chrbticových sietí vrátane podmorských káblov medzi členskými štátmi a medzi Úniou a tretími krajinami alebo spájajúce európske ostrovy podľa článku 9 ods. 4 písm. d), aby sa pre túto kľúčovú infraštruktúru zabezpečila potrebná redundancia a zvýšila sa kapacita a odolnosť digitálnych sietí Únie.

¹ Pripojenie pre konkurencieschopný jednotný digitálny trh – smerom k európskej gigabitovej spoločnosti (COM(2016)0587).

² Prepojená a automatizovaná mobilita.

³ Úseky označené kurzívou sa nachádzajú mimo koridorov základnej siete TEN-T, ale sú zahrnuté medzi koridory 5G.

„Atlantický“ koridor základnej siete	
Cezhraničné úseky na testovanie CAM	Porto – Vigo
	Merida – Evora
	<i>Paris – Amsterdam – Frankfurt</i>
	<i>Aveiro – Salamanca</i>
	<i>San Sebastian – Biarritz</i>
Dlhší úsek na rozsiahlejšie zavádzanie CAM	Metz – Paris – Bordeaux – Bilbao – Vigo – Porto – Lisbon
	Bilbao – Madrid – Lisbon
	<i>Madrid – Merida – Sevilla – Tarifa</i>
<i>Zavádzanie chrbticových sietí vrátane podmorských káblov</i>	<i>Azorské ostrovy/Madeira – Lisbon</i>
„Baltsko – jadranský“ koridor základnej siete	
Cezhraničné úseky na testovanie CAM	
Dlhší úsek na rozsiahlejšie zavádzanie CAM	Gdansk – Warsaw – Brno – Vienna – Graz – Ljubljana – <i>Koper</i> /Trieste

„Stredomorský“ koridor základnej siete	
Cezhraničné úseky na testovanie CAM	
Dlhší úsek na rozsiahlejšie zavádzanie CAM	Budapest – Zagreb – Ljubljana - Rijeka - Split - Dubrovnik
	Ljubljana – Zagreb – Slavonski Brod – Bajakovo (hranica so Srbskom)
	Slavonski Brod – Đakovo – Osijek
	Montpellier – Narbonne – Perpignan - Barcelona – Valencia – Malaga – Tarifa s rozšírením na Narbonne – Toulouse
Zavádzanie chrbticových sietí vrátane podmorských káblov	Podmorské káblové siete Lisbon – Marseille – Milan
Koridor základnej siete „Severné more – Baltské more“	
Cezhraničné úseky na testovanie CAM	Warsaw – Kaunas – Vilnius
	Kaunas – Klaipėda
Dlhší úsek na rozsiahlejšie zavádzanie CAM	Tallinn – Riga – Kaunas – hranica Litva/Pol'sko – Warsaw
	Hranica Bielorusko/Litva – Vilnius – Kaunas – Klaipėda
	Via Carpathia: Klaipėda – Kaunas - Elk – Białystok – Lublin – Rzeszów – Barwinek – Košice
Koridor základnej siete „Severné more – Stredomorie“	
Cezhraničné úseky na testovanie CAM	Metz – Merzig – Luxembourg
	Rotterdam – Antwerp – Eindhoven

Dlhší úsek na rozsiahlejšie zavádzanie CAM	Amsterdam – Rotterdam – Breda – Lille – Paris
	Brussels – Metz – Basel
	Mulhouse – Lyon – Marseille

Koridor základnej siete „Orient/východné Stredomorie“	
Cezhraničné úseky na testovanie CAM	Sofia – Thessaloniki – Belgrade
Dlhší úsek na rozsiahlejšie zavádzanie CAM	Berlin – Prague – Brno – Bratislava – Timisoara – Sofia – hranica s Tureckom
	Bratislava – Košice
	Sofia – Thessaloniki – Athens
Koridor základnej siete „Rýn – Alpy“	
Cezhraničné úseky na testovanie CAM	Bologna – Innsbrück – München (Brennerský koridor)
Dlhší úsek na rozsiahlejšie zavádzanie CAM	Rotterdam – Oberhausen – Frankfurt (M)
	Basel – Milan – Genova
Koridor základnej siete „Rýn – Dunaj“	
Cezhraničné úseky na testovanie CAM	
Dlhší úsek na rozsiahlejšie zavádzanie CAM	Frankfurt (M) – Passau – Wien – Bratislava – Budapest – Osijek - Vukovar – Bucharest – Constanta
	Bucharest – Iasi
	Karlsruhe – München – Salzburg – Wels
	Frankfurt (M) – Strasbourg

„Škandinávsko-stredomorský“ koridor základnej siete	
Cezhraničné úseky na testovanie CAM	Oulu – Tromsø Oslo – Stockholm – Helsinki
Dlhší úsek na rozsiahlejšie zavádzanie CAM	Turku – Helsinki – hranica s Ruskom
	Oslo – Malmö – Copenhagen – Hamburg – Würzburg – Nürnberg – München – Rosenheim – Verona – Bologna – Napoli – Catania – Palermo
	Stockholm – Malmö
	Napoli – Bari – Taranto
	<i>Aarhus – Esbjerg – Padborg</i>